

Szerkesztőség:

Arad, Acsev.-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 960 Le
Fél évre ... 480 Le
Negyed évre ... 240 Le
Havonta ... 80 Le

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival tő bb

Felgördül

a függöny nemsokára az olyan sokáig némaságra kárhóztatott aradi színházban. A közhangulat hatása alatt, valamint a város színházi kulturájának megóvása érdekében Aradváros most már formailag is Szendrey Mihálynak adta oda a színház bérletét. Régióta hangoztatott és az utóbbi években egyre erőteljesebben meg nyilvánuló óhaja teljesült ezzel a város közönségének, amely meguntta már a sok kellemetlen hercehurcát és sorozatosan ismétlődő botrányokat és végre is folyamatos, nívós, nyugalmas színi szezonra vágyik. Szendrey Mihály színiigazgatói tapasztalatai, jólismert és általánosan méltányolt direktori kvalitásaiban úgy a városi hatóságok, mint a magyközönség megtalálta az a garanciát, amely az aradi magyar színház nemsokára megkezdődő szezonjának zavartalanságát és művészi értékét biztosítja.

A város vezetősége elismerésre méltó jóindulatot és előzékenységet tanúsított Szendreyvel szemben a színházbérleti szerződés kapcsán. A tavalyi feltételekhez képest lényegesen enyhítette a direktorra háruló terheket, sőt a jövőre vonatkozólag is kilátásba helyezte támogató készségét. A közönség, amelynek régi vágya teljesült azzal, hogy ismét Szendrey került az aradi színház élére, az előjelek szerint szinte tüntető szeretettel fogja ragaszkodását kimutatni a népszerű direktorral szemben. Szendrey Mihály tehát minden oldalról a legnagyobb előzékenységet, korlátlan bizalmat és jóindulatot tapasztalhat. Az egész város közönsége bizakodva, várakozással néz működése elé és Szendrey Mihálynak most már kötelessége, hogy ezt a spontán megnyilvánuló szeretetet meghálálja és a várakozást teljes mértékben kielégítse. Mi ismerjük Szendrey képességeit és tudjuk, hogy minden tudásával, erejével azon lesz, hogy még a vele szemben felfokozott igényeknek is eleget tegyen és az eléje tornyosuló nehézségek legyőzésével adjja, amit ennek a városnak kulturális közönsége vár tőle és meg is érdemel.

A zsidó diákok beiratkozhatnak magyar iskolákba

A minisztertanács elfogadta Petrovici miniszter javaslatát. — Megveszi a kormány az erdélyi magánvasutakat.

Allamtulajdonba megy át az Acsev.

(Bucuresti, augusztus 25.) Tegnap este 6 órakor Sinaiában minisztertanács volt Coanda tábornok elnöklésével.

A magánoktatás.

Petrovici közoktatásügyi miniszter ismertette a magánoktatási törvény hézagait és azok megfelelő interpretálására rendelkező kiadását javasolta. A minisztertanács elfogadta Petrovici javaslatát és a vonatkozó rendeletek már az új tanévben érvénybe fognak lépni. Ugyancsak a közoktatásügyi miniszter terjesztette be ezután a kisemelti teológiai fakultás létesítéséről szóló javaslatot. A fakultás már az ősszel megnyílik és a jasi egyetemhez fog tartozni.

Katonai behívások.

Mircescu tábornok, hadügyminiszter ismertette az őszi behívások programját, amely szerint az 1922. évi korosztályt fogják behívni, a tiszteket épügy, mint a legénységet. A lovasság és tüzéség szeptember 1-től 25-ig, a gyalogság és a műszaki csapatok szeptember 15-től október 15-ig terjedő időre vonulnak be.

Költségvetési fölösleg.

Lepadatu pénzügyminiszter előterjesztést tett a költségvetési fölösleg elosztására vonatkozólag. Elhárította a minisztertanács, hogy ebből az összegből elsősorban az erdélyi és besszarábiai éhezők számára szállított gabona árának felét fizetik.

A magánvasutak.

Majd a magánvasutak megvásárlásának ügyéről tanácskoztak. Valeanu közlekedési miniszter ismertette az arad-csanádi vasutak, a máramarosi és a biharmegyei magánvasutak ügyét. Előterjesztette, hogy a magyar részvényesek a békekötés idején angol és svájci érdekeltségeknek adják el részvényeiket, melyek most a vasutakat az államnak óhajtják eladni, azonban 100 osztrák-magyar koronát, 15 svájci frankot követelnek. A kormány 15 svájci frankot ajánlott fel részvényenként, hangsúlyozva, hogy a többi magánvasutakat 14-es alapon vette meg. A részvénytulajdonosok panaszt tettek a Népszövetségnek, amely az ügyet szeptemberben fogja tárgyalni. A minisztertanács meghatalmazta Lepadatu pénzügyminisztert, hogy ebben a kérdésben igyekezzen megállapodás-

ra jutni a magánérdekeltségekkel, s már előre megadta a felhatalmazást az adásvételi szerződés megkötésére. A legközelebbi minisztertanács szombaton lesz ugyan csak Sinaiában.

Petrovici miniszter nyilatkozata.

Petrovici miniszter a minisztertanács után magához kérte a sajtó képviselőit és előttük a következő nyilatkozatot tette:

Olvastam azokat a közleményeket, — mondotta Petrovici, — amelyek a magyar lapokban jelentek meg az iskolatörvény alkalmazásáról. A leghatározottabban kijelenthetem, hogy a magyarok nem kértek egyebet, mint az Anghelescu-féle iskolatörvény intézkedéseinek végrehajtását. Az Anghelescu-törvénnyel szemben való általános kifogásokról ezidő szerint nem volt szó, a magyar delegátusok a törvény 39. szakasza értelmében azt az előterjesztést tették, tekintettel arra, hogy Erdélyben igen sok olyan zsidó él, akinek magyar az anyanyelve, engedjék meg ezeknek a tanulóknak, hogy ma-

gyar iskolába iratkozhasanak be. Megígérttem a delegátusoknak, hogy amennyiben tényleg vannak ilyen zsidók Erdélyben, illetve Romániában, akkor okvetlenül alkalmazni fogom az Anghelescu-törvény 39. pontját.

A Viitorul tegnapi számában olvastam Anghelescu miniszternek azt a nyilatkozatát, amelyben kijelenti, hogy ha az iskolatörvényen enyhítés történik, míhelyt a liberálisok újból uralomra jönnek, az enyhítéseket eltörlik. Nagyon furcsa érzéseket támasztott bennem ez a nyilatkozat, mert nekem az a szándékom, hogy a törvény szellemét, ne pedig a törvény ismeretlen hátsó gondolatait hajtsam végre.

Az államtitkár cáfol.

Otetelesanu közoktatási államtitkár ma levelet intézett a bucaresti-i lapokhoz s ebben leszögezi, hogy a közte és Willer dr. között lefolyt beszélgetésről szóló tudósítások nem felelnek meg a valóságnak. A Willerrel való beszélgetés anyaga most van tárgyalás alatt és határozat még semmilyen irányban nem történt.

Jorga tiltakozik a liberális-paktum ellen.

Csak a parasztpárttal akar megegyezést. — A nemzeti párt főtitkára a parasztpárti orientáció ellen.

(Bucuresti, augusztus 25.) Az *Universul* mai száma interjú közöl Jorgával, aki többek között a következőket mondja: — Nemrég levelet kaptam Maniutól, aki közölte velem, hogy a liberálisokkal nem voltak és nem is lesznek tárgyalások. Maniu szava előttem szent. Ő gyakran mondta, hogy erdélyi barátai mindenben követik őt. A liberálisokkal való megegyezés csak akkor jöhetett volna létre, ha Bratianuék beismerték volna azt a hibát, amit Averecueki kormányrajuttatásával elkövettek. Jorga kijelenti, hogy erről júliusban értesítették is Bratianut.

Ami a parasztpárttal való fúzió: illeti, Jorga előadja, hogy a parasztpárt főtitkára nemrégiben meglátogatta őt és közölte vele, hogy a fúzióknak nincs más akadálya, csak az, hogy Jorga és a regáti nemzeti párt áldozza fel magát. Ezután így folytatja Jorga:

— A nemzeti pártban én a saját házamban vagyok és semmiféle intrika, semmiféle hitszegés nem kényszeríthet arra, hogy elhagyjam ezt a házat. Respektá-

lok egy törvényes párttöbbség szavazatát, de hozzájárulásom feltevéle egy olyan helyzet, amelyben megvannak az én és barátaim jogai is, akiktől senki sem távolíthat el.

Ugyancsak az *Universul* közli Dan Sever nemzeti párt főtitkár levelét, amelyben családásának ad kifejezést a parasztpárttal való tárgyalások felett. Helyteleníti a nemzeti párt nyolcéves negatív politikáját és megegyezést követel a liberálisokkal.

Készül a megegyezés.

Maniu és Michalache tegnap este újabb megbeszélést tartottak a fúzió kérdésében. Az Adeverul Dan Sever és Maniu leikész legújabb nyilatkozata kapcsán megállapítja, hogy ezek a legutolsó kísérletek a parasztpárt és a nemzeti párt fúziójának meghiusulását célozzák, ami azonban nem fog sikerülni. A lap tudni véli, hogy úgy Maniu, Michalache el vannak készülve arra, hogy néhány párt-hívük nem egyezik bele a fúzióba és elhagyja őket. A Viitorul is foglalkozik a fúzió kérdésével és szükségét látja a politikai helyzet haladéktalan tisztázásának.

Szelek szárnya is megsiratja Rodolpho Valentint.

Az egész világ gyászolja a leghiresebb film-színészt. — A kiváló filmstar tragikus elmulása.

(Saját tudóskéntől.) Kin: hüvelyk, csilagos augusztusvégi éjszaka, bent halkan serceg a négy lámpás készülék. Messze vihar repázza a távoli rónák bakacsintját, a kagylók át sikollyá foszlanak az áriák... egy dermesző vijjogás... a drótokon sikongó visszhangban zengenek az üstdobok... a milánói operában legördül a függöny, vége az előadásnak. Csend. Csak a vihar rádiózik tovább Bolond Isók módjára, duhaj legény, tán a pirre-neusi csárdások ablakain kopogtat. Pillanatnyi erősebb sercegés, házigazdánk Londont kapcsolja...

Valentino meghalt.

Nyöszörgő, elmosódott hang, mint a kripták zenete. Egyetlen érthető mondat: „Filmstar Valentino died”... Valentino meghalt... A szív megdermed, a húzalokon át — osodálatos érzés — mintha emberi zokogás hallatszanék... a gyászvirág a vihar is hallotta, Valentint a vihar is siratja és közben hirtelen elcsöndesül, elvágódik valahol a temetők csöndje felett és a vihar is dőbentben halgatja a bugó férfihangot, amely angol és német nyelven Londonból remeg világgá és Rodolpho Valentino 31 éves filmstar csodálatosan gyönyörű életének és megrendítően tragikus halálának körülményeiről számol be.

El Amerikába!

És a riporteri ágy rekonstruálja, utána száguldjá Valentino merészen ivelő, sok küzködéssel teli életpályáját. Első stáció. A temperamentumos, kalandéhes Valentino a Collegia Sapientia falai között szomorúan éli az olasz hadapródok szűk keretek közé szorított sorsát. Lázong, tiltakozki, sérti a fegyelmet, gögös és álmodozik. Az apja — hajóorvos — szigorúan leinti, az anyja vigasztalja és hadnagy bátyja cigarettával és konyakkal kínálja és azt mondja:

— Cha mi fa! A civil élet is szép Rodolpho. És elősegíti öccse menekülését. De a szabadság nem tart sokáig, az apai kéz utána nyul és Valentino újból visszakerül a nagybajszu kapitányok felügyelete alá. Most még szomorubb napok jöttek, de ezeknek is vége lett egyszer. Tizenhét éves volt, amikor apja meghalt és anyja méltányolva fia óhajtását, beleegyezett, hogy Rodolpho még a tiszté avar... lövő bucsut mondjon a cifraás e... ágnak.

A nagy karrier.

Második lépés. Amerika, Newyork felhőkarcolói, ar... Az de megint sok szomorúság. Élet csak nagyon nehezen hajlott fejét Rodolpho Valentino dus szépsége előtt és a megálmódott álmokig garázsokon, parkettáncokon, vaudeville-előadásokon keresztül ért el a legtünevényesebb ragyogásig Rodolpho Valentino, a Film üstököse. Vándorlásal közben ugyanis Los-Angelesbe nyúlt el az útja és itt ideális férfiszépségével feltűnt James Young filmrendezőnek, aki legelőször a „Rouge Romance” filmen szere-

peltette. És ez a néhány jelenetes filmezése volt a kiindulópontja ragyogó, káprázatos sikereinek. A film bemutatása után egy másik filmvállalat hódította el és ezután már csak vezetőszerepeket játszott a fiatal színész, aki rövidesen meg is nősült és Natascha Rumbora orosz iparművésznőt vette feleségül.

Rodolpho Valentino Amerika legtöbbet kereső emberei közé tartozott. Szépséges sikereivel az Aranyat is meghódította és jövedelméről fantasztikus hírek keringtek. Hollywoodban ragyogóan szép palotában élt és szerelmes levelei felbontásával négy titkára követett el indiszkréció: Legutóbbi két filmén Bánky Vilnával szerepelt együtt. Az egyik a „Sas” — egy Puskin-novella fel-

dolgozása — ebben egy kozák-szisztet játszott s a film felvétele során súlyos baleset érte. Az egyik jelenetben, amikor Bánky Vilma megvadult lovát kellett volna megfékeznie, rosszul kapta el az állat gyepölőjét, a ló alá bukott és a paripa legázolta, összerugdalta. Hetekig fekiúdt utána Rodolpho Valentino, de ha ki is gyógyult sérüléséből, rövidesen új szerencsétlenség szakadt rá, mely ezuttal már valóban halálóssá vált.

1921-ben nősült és négy évig élt feleségével, akától azonban tavaly Párisban elvált. Válásának oka egy újabb szerelem volt. Párisi kartózkodása alatt halálósan beleszeretett Pola Negribe, akivel mindössze két hónappal ezelőtt lépett jegybe.

Az utolsó állomás.

A sors kegyeltjének az a legjobban áhított terve azonban már nem ért el a megvalósulásához. Rodolpho Valentino beteg lett, felbeszakította filmezését, megoperál-

ták, meghalt és örökre elszakadt a Szerelemtől és az Élettől.

Néhány nappal ezelőtt filmezés közben heves vakbélfájdalmak lepték meg. Eleinte nem soká örökött a bajjal, izmos, kispórtolt férfi volt, bizott a fizikumában. Továbbra is eljárt az atelier-be s a lámpák fehér fényében folytatta tovább a komédiát. Mult szerdán azonban összeroppant, nem bírta tovább. Hollywoodból Newyorkba szállították, a vakbél-irritációk már-már elviselhetetlenül kínozták és vehemens veszéllyel léptek fel szervezete ellen. Sajnos, a segítség már későn jött, a vakbél elgenyenedett, áttörte a hasfalat s hiába gyűltek betegágya köré Amerika legtudósabb orvosprofesszorai, a tudomány már nem menthette meg és Rodolpho Valentint, az erős férfit, 31 éves korában, dicsőségének csúcán, millió és millió vergődő női szív imádata közben egy apró féregnyi nyulvány a halálba tiporta.

Pénzes Artur.

Hódító utra indult Európában a magyar szépművészet

Apró magyar kulturszigetek Európa fővárosaiban. — A magyar kultúra fája jó gyümölcsöket termelt.

Irta: Dr. VIRANYI ELEMÉR.

Jugoszlávia sajnos a magyar kultúra temetőjének látszik. Belgrád nem nagy megértést mutat iránta s szomorú tünet, hogy Zágráb nem akarja betölteni a gazdátlan magyar tanszéket. Mintha a Zrinyiek vagy Frangepánok em lékét ki lehetne törölni akár a horvát, akár a magyar multból.

Örvendetesebb ennél, hogy Lengyelországban, hol a nemzeti felszabadulás a nemzeti mult fokozottabb megbecsülését hozta magával, ennek következtében önként fejlődött ki a lengyel-magyar vonatkozások kutatására és felélesztésére irányuló tudományos munkásság. Varsó egyeteme meghívta Divéky Adorjánt, a magyar történelem lengyel kapcsolatainak alapos ismerőjét, aki egyuttal magyarnyelvi kurzust is tart. A lengyel egyetemeken nagy a száma az igaz magyarbarát tanároknak, akik érdeklünkben értékes munkát végeznek. Wilno egyetemét Báthory István alapította, Lemberg, Krakó pedig csak szakember híján nem tudta szóhoz juttatni egyetemén a magyar nyelvet.

A legtermészetesebb és egyuttal legkötelezőbb az érdeklődés a magyarok iránt a nyelvrokonoknál: finneknél, akik két és az eszketknél, akik egy egyetemen nyujtanak lehetőséget a magyar nyelvvel s kultúrával való megismerkedésre. Elsősorban a finnugor összehasonlító nyelvtudomány művelői, történészek, ethnografusok s érzékenylelkű művészek voltak már jórógen a magvetők s a hideg északon nem rossz vetés kelt. A finn főváros, Helsinki egyeteme régi finnugor fészek; Tartu, az eszkégyetemi város csak az orosz uralom bukása után lehegett azzá, de rövidesen sokat pótolott. Tullott Helsinki is azzal, hogy magyar emberit hívott meg a magyar nyelv és kultúra oktatójául, majd még két magyar professzort választott: Csekegy Istvánt a közgaz-

gatási jog, Haltenberger Mihályt pedig a földrajz számára. Az újabb eszt jogásznemzedék nevelésével, illetve az egyetem földrajzi intézetének mintaszerű megszervezésével, földrajzi közlemények kiadásával komoly munkát végeztek.

A mult félv év óta Helsinkiben is magyar ember tanít: Vörös Gyula. Litvánia kovnoi egyetemén évek óta működik egy magyar jogász professzor, Balog Elemér, s az egyetem csak nemrégén hívott meg újra egy magyart: a debreceni Szelényi Róbert teológus-professzort.

Nyugodtan mondható, hogy a finn-skandináv félszigeten s a Balti-tenger partján jóbarátaink vannak a magyarnak. Valamikor a magyar király hatalma terjedt ad dig, ma a magyar nemzeti génuszé, melyet nem lehet szűk korlátok közé törni. Hisz Svédország és Norvégia egyetemlein is képviselve van a finnugor nyelvtudomány, az ott lakó lapp kisebbség miatt. A lappok ugyan rénszarvas tenyésztők csupán, de majdnem mind tudnak olvasni, s a magas kulturájú svéd és norvég professzorok nem átalják a velük való foglalkozást. Kiváló lapp speciális ták vannak a skandináv államokban, akik tudományos művek olvashatása kedvéért kénytelenségből, — nem szívesen tanulnak magyarul. A legészakibb európai városban, Norvégiában lakik egy ember, akinek pompásan felszerelt magyar könyvtára van. De svéd újságírók s magánszemélyek is tanulnak magyarul. A skandináv félszigeten a stockholmi egyetem magyar előadója, Leifler Béla, buzgó és érdemes nemzeti feladatot végez.

A magyar nemzetet másfelől szoros vérségi és nyelvi kapcsok fűzik a törökséghez. A török-magyar tanulmányok elősegítésére alapították Sztambulban a Magyar I... et, hol már békében sok török... ismerkedett meg nyelvünk... ituránkkal.

Ha megjegyezzük, hogy a madridi egyetemen is ideiglenes képviselést nyert a magyar nyelv, Ember Nándor működésével s hogy bolgár tudósok is intenzíven foglalkoznak a magyarokkal, hiszen a két népnek egy darab közös őstörténelmük van s a legújabb kutatások szerint a bolgár nép török eleme szoros a magyar nép török eleme azonos a magyartó a hunoktól szakadt; ha mindezeket összegezzük, úgy tisztán láthatjuk azokat a területeket, melyeket a magyar génusz az utóbbi időben hódított. Szép volt ez a hódítás, mert javarészt önkényes hódoláshból állott; az idegeknek hívták magukhoz. Hihetetlen gyorsasággal épült ki a magyar kultúra örheveinek hálózata idegenben, összeköttetést tartva az anyaországgal. A magyarság legfontosabb munkáinak egyikét végzik: a lelkekből fonott titokzatos hajszálcsovekben fut a kultúrátáplálék az izmos, ősi törzshe, s titokzatos termékenyítő munkát végez viszont a törzs maga is. A germán, szláv, neolatin kulturvilág felé irányulnak a magyar lélek indái, nem beszélve a testvér finnugor és török kulturákról. A kezdetben esetleges, ösztönös törekvések ma a magyar kultuskormány módszeresen kiépült programjába illeszkednek. Az idel költségvetés másfélmillió pengőnél többet szán a külföldi magyar intézetek támogatására.

A költség nem hiábavaló. Évenként terjedelmes jelentések érkeznek a megtett munkáról. Hisz ezek az intézetek, bár egyetemekkel kapcsolatban főleg tudományos jellegűek, de a szép művészetek, klasszikus és modern irodalom ismertetével is sokat teljesítenek. Olyanok ezek a külföldi magyar kulturális kirendeltségek, egyetemi intézetek, szemináriumok vagy egyszerű dolgozó szobák, mint a páncélos hajók megfigyelő tornyai. Belőlük nyugodtabban lehet figyelni az itthon maradt magyarság cselekedeteit, s biztosabb az itéletmondás.

Megindul a választási küzdelem Aradon.

A Magyar Párt megtette intézkedéseit a jelölések dolgában. — Barabás Bélát holnapra várják haza. Küldöttségek a Magyar Pártban.

Angel István dr. a közelgő tanácsválasztásról.

(Saját tudósítónktól.) A községi választás kérdése most már erősen Arad város érdeklődésének előterébe került. A város polgárságára semmiesetre sem lehet közömbös, hogy kik képviselik érdekeit a tanácsban és milyen összetételű az a képviselőtestület, amely existenciális kérdésekben fog dönteni a városházán. A Magyar Párt vezetősége még nem kezdhetett érdemleges tárgyalásokat, mert a tagozat elnöke, Barabás Béla dr. — akinek megérkezését különben holnapra várják — nem tartózkodott a városban. A Párt intézőbizottsága értesülésünk szerint még e hét folyamán összeállítja azt a jelölőlistát, amely Arad város magyarsága indul a választási küzdelembe. A jelölőlista összeállításánál a legbecsületesebb, a legönzvetlenebb szellem fogja vezetni a pártvezetőséget, amely azt akarja, hogy a polgárság minden rétege megfelelő képviselést nyerjen. A Magyar Párt aradi tagozatának nevében Barabás Béla dr., Parecz Béla dr., Széll Lajos dr. és Nagy Sándor dr. fognak tárgyalásokat folytatni Boneu prefektussal a választási megegyezés dolgában.

A magyarság egyik vezetőembere munkatársunk előtt úgy nyilatkozott, hogy a jelölésnél a város magyar polgárságának vicinális érdekein kívül csak egy megfontolás vezetheti az intézőbizottságot és ez: a párt egységének feltétlen megóvása. Az a cél, hogy a magyarság ismét imponáló erővel, egységes akarattal járuljon az urnák elé, mert csak ily módon lehet eredményt elérni.

A polgárság köreiből is élénk hullámozást kelt a közelgő választás jelentősége. Az aradi kereskedelmi testület, valamint a kis-kereskedők és kisiparosok szövetsége ma délután küldöttséggel jelent meg Széll Lajos dr.-nál a Magyar Párttagozat h. elnökénél, a kit arra kértek, hogy a jelölésekkel vegyék figyelembe a közterheket leginkább viselő és érző kereskedő és iparososztály érdekeit és biztosítsanak helyet számukra a városi tanácsban. Széll Lajos dr. mindenben egyetért a küldöttség óhajával és válaszában ezt kifejezésre is juttatta. Kérésüket a jelöléseket megejtő intézőbizottság elé fogja terjeszteni, amely természetesen előreláthatólag respektálni is fogja a polgárság tekintélyes rétegének igogó óhaját.

De lázas izgalommal folyik a munka az aradi városházán is az új községi választások előkészítésére. Angel István dr. az intermar bizottság elnöke nap-nap után késő éjszakáig dolgozik hivatalában és írja alá a sokezer választó választási igazolványát. A legsürgősebb teendőkről és a választás egyéb munkálatairól Angel István dr. ma a következő nyilatkozatot tette:

— A város legfontosabb ügyeit, a fa és színházügyet most már elintéztük. Nem mondom, több

fontos ügy vár még elintézésre, azonban a bizottság tagjainak egyrésze még nem tartózkodik Aradon és így a legközelebbi ülést csak hétfőn tarthatom meg. Sikertült a nyolc kerület beosztását is már elkészíteni és azt a mai nap folyamán már be is nyújtottuk az aradi törvényszékhez. Nagy munkát vesz még igénybe a választói igazolványok elkészítése. Mivel napközben a feleket fogadom, a 24.000 választási igazolványt kénytelen vagyok este és éjszaka aláírni.

— Szerepel polgármester ur a

II. Dunaünnep lett a Szent István-hétfő.

Fiaskóba fult az ökörsütés, a tűzijáték. — Hatszázmillió deficittel végződött az ünnepi játék.

(Saját tudósítónktól.) Sokan vannak, akik emlékeznek még a csufos kudarcra végződött ünnepségekre, amelyet 20 évvel ezelőtt a Dunán akartak rendezni és amely óriási botrányal végződött. Azóta, ha valamely „szórakoztató” vállalkozás nem sikerül, a pesti humor általában „Dunaünnepélynek” nevezi el. Ez a régi elnevezés azonban a Szent István napi budapesti ünnepségek kudarcra után alighanem feledésbe fog merülni, mert — mint budapesti tudósítónk jelenti — a Szent István-hét ünnepségei talán még nagyobb fiaskóval jártak.

Ökörsütés és tűzijáték.

Ezrek és ezrek tódultak fel a Gellért-hegyre, hogy jelen legyenek annál a nem mindennapi látványnál, amikor egy egész ökröt fognak nyárson forgatni és megsütni. A sok-sok résztvevő közül azonban egy sem akadt, aki ökörlónál nagyobb husdarabokat látott volna a nyárson forogni. Lehet különben, hogy ezek Gulliver országából való törpe ökröcskék lehettek és nem nőttek nagyobbra öt kilónál.

Erős reklamokkal hirdették azt a tűzijátékot, amely a székesfevárosi koncerthajót este 8 óra után fogadni fogja. Legalább hatvanezren álltak végig a Duna két partját, amikor fél 9 tájban megjelent a fényesen kivilágított koncerthajó és felrepült az első, színes rakéta. Aztán felrepült a második, sőt a harmadik.

— Hü, de szép látvány — csodálkoztak az emberek, aztán csend lett. Várták, várták a negyediket, de nem jött.

— Na mi lesz? Hát nem fesz tovább? — morgott a tömeg. Később már hangosabban zúgolódtak, majd valakinek eszébe jutott, hogy tapsolni kellene: tapsoltak, tapsoltak, eredménytelenül. Aztán fütyültek, doboltak, sipoltak úgy, hogy a tűzijátékból nemsokára örületes jazz-band keletkezett. A bosszankodást aztán — pesti szokás szerint — a jókedv váltotta fel. Valahonnan előkerült néhány, karácsonykor használatos csillagszóró csomag, meg bengáli gyufa és a közönség a saját maga rendezte tűzijáték

kormány listáján?

— A választást és a hozzátartozó előkészítő munkálatokat a prefektus ur intézi és ugyancsak Boneu Vazul prefektus tartja a megbeszéléseket az egyes pártok vezetőivel. Hogy a listán szerepelek-e, nem tudom. Ha az a megítéző szerencse ér engem, hogy felvesznek a listára, akkor csak annyit jelenthetek ki, hogy természetesen örömmel fogadom azt. Ugy tudom, hogy az illetékes tényezők azt szeretnék, ha pártközi listát lehetne összeállítani, minden politikai színezet nélkül. Én a magam részéről mindig oda-törekedtem, — az elmúlt választáson is — hogy politika nélkül, csupán a város és polgársága érdekeinek a szemmel tartásával állítsák össze a tanácsi listát. Akkor

nem sikerült, mert az akkori körülmények nem engedték meg. Most azonban változtak a viszonyok és így remélhető, hogy sikerül is ezt a tervet megvalósítani. A város ügyeinek az elbírálása lényegesen más szempontokból kell, hogy történjen, mint a politika nézőszögéből, csak a város érdeke az egyetlen szempont. A pártközi lista megvalósítására nagy a reményem, annál is inkább — és ezt már a közönség is tudhatja, hiszen a lapok is felezték már — mert az egyes számottevő politikai pártok vezéréi és hangadó tagjai hajlandóságot mutatnak arra, hogy ilyenértelmű megegyezést kössenek egymással. Ez pedig áfapos reményt nyújt arra, hogy ezek a tárgyalások eredményesen is fejeződnek be.

mellett szórakozott.

Rombadólt ünnepi játék.

Sokkal szomorubb vége lett az u. n. ünnepi játékoknak, amelyet két vállalkozó: dr. Melha Armand és Kádár Imre volt bankár rendezett a FTC-futballpályán. Arra számítottak, hogy naponta 30—40 ezer ember is ki fog tódulni a hatalmas nézőtérre és így neves színészeket, valamint 400 statisztát szerződtettek. Összesen azonban 6—7000 ember jelent meg a 40 helyett és a vállalkozók nem tudták fizetni a személyzetet, amiből botrány támadt, amit nagy nehezen elsimítottak. Pénteken, szombaton és vasárnap is hűvös, szeles idő volt és még kevesebben jöttek, mint az első előadásra. A statiszták viharosan követelték a pénzüket, de csak ígéretet kaptak. Vasárnap este fél 9 órakor aztán kitört a vihar, de igazi ciklonszerű szélvihar, amely rombadöntötte a felállított szin-

pad díszletét és ezzel egyúttal a rendezőség reményeit is. Emberéletben szerencsére nem esett kár, mindössze egy síró-rívó csecsemőt találtak a romok alatt, a kinek azonban semmi baja sem történt. A közönség zúgolódott, követelte a belépődíjak visszafizetését és a rendőrségnek kellett közbejépn, hogy nagyobb baj ne legyen.

Hétfőn délelőtt a statiszták megröghanták a városházát és a polgármester elé akartak jutni. Melha Armand dr. Sipőcz polgármesternek bemutatta az elszámolást, amely szerint 1100 millió koronát emésztettek fel a kiadások és a bevételek még 500 millióra sem rugtak. Melha 300 milliót kért egyelőre a polgármestertől kölcsön, de nem kapott. Így a statiszták kielégítetlenül, zúgolódva távoztak a városházáról, a rosszul sikerült Szent István-hét rájuk nézve szomorú emlékeivel ferhel-

Bucurestiben kommunistavezőreket tartóztattak le.

(Bucuresti, augusztus 25.) A sziguranca ma házkutatást tartott Leoni ügyvéd s Margulics kommu-

nistavezér lakásán. Mindkettőjüket őrizetbe vették, ezenkívül számos letartóztatás történt.

Párbaj akadályokkal.

Kétszer elmaradt a pesti gavallérok párviadala.

(Budapest, augusztus 25.) Megemlékeztünk arról a készülő párbajról, amelynek hősei báró Collas Tibor és Papp László özszebizományos, akik hosszas párbaj-, illetve fegyverbíróági tárgyalások után csak annak döntése alapján voltak hajlandók kiállani egymással. A párbajbíróság pisztoly-párbajt állapított meg kétszeri golyóváltással, huszonöt lépésről. E régóta húzódó affér most váratlan fordulat következtében még mindig nem nyert befejezést. Két nappal ezelőtt tüzték ki ugyanis a párbajt a Ferenc József lovassági laktanyába. Az ellenfelek felállították, hogy az a pár pisztoly, amelyet Collasék hoztak magukkal, a párbaj napján délután két óráig Collasnál volt, ez pedig legélesebben ellenkezik a párbajszabályokkal.

Ekkor úgy állapodtak meg, hogy ma délután lesz a párbaj és már össze is gyűltek, amikor kiderült, hogy bár új pisztolyokat vittek, megint csak egy pár pisztoly van, a szabályok szerint pedig ugyanaból a pisztolyból csak egy lövést szabad tenni. Ettől az akadálytól azonban eltekintettek volna, ha a golyó kaliberén össze nem vesznek. — Collas segédje ugyanis nagyobb golyó alkalmazását követelte, mint amilyenekkel a fegyvermester tölteni akart, de a fegyvermester ebbe nem volt hajlandó belemenni és így a párbaj ismét elmaradt.

Már épen távozni készültek, amikor Rác Vilmos, Papp egyik segédje az egyik pisztolyt a kezébe vette, hogy megnézze. Thomka Zoltán huszárezede, Collas egyik segédje erre tulerélyesen rászólt Rácra, mire dr. Rác Vilmos még a mai est folyamán provokálta az ezredest, de előreláthatólag a párbajlaviná tovább növekszik, mert Papp másik segédje, dr. Kánitz Géza is azonosítja magát Ráccal.

Az elfogott diktátor tündöklése és bukása.

Pangalosz Mussolinit utánozta, annak képességgel nélkül. — Ura'ma nem volt egyéb, mint egy kiskaliberű ember erőszakos zsarnoksága.

(Athén, augusztus 25). Pangalosz, a bukott görög diktátor Mussolinit utánozta, annak kétségtelen tehetsége és kormányzási talentuma nélkül. 1925 júniusában, amikor a Szalonikiben kitört katonai forradalmat sikerre vezette és a hatalmat megszerezte, ő is azzal kezdte, mint amivel minden diktátorjelölt szokta, hogy

csak a normális politikai élethez akarja az államot visszavezetni, az alkotmányt biztosítani és a rendet fenntartani. De a féktelenül becsúszó törtéte, akinek csak egy célja volt, hogy saját magát az ország élére emelje, a hatalom birtokában csakhamar nem tudott mértéket tartani.

1925 szeptember 30-án feloszlatta a parlamentet, az idén január 3-án pedig kikiáltotta a diktaturát. Azóta egész politikája nem állott másból, mint erőszakos intézkedések folytonos sorozatából, ami mellett állandóan a royalistákkal kacérkodott, akik a legutóbbi parlamenti választáson többséget kaptak Görögországban.

Kondylisz tábornokot, legveszélyesebb ellenfelét kezdettől kezdve detektívek őrizete alá helyezte, egykorú főnökét, Plastinasz tábornokot száműzte az országból és a szerencsétlenül végződött kiszáztai hadjárat miatt vád alá helyezte, hogy a külátasba helyezett halálbüntetéssel elvegye kedvét a visszatéréstől.

A köztársasági párt vezéréit, Michalopopulost, Kafandarist, Panastaziót, ki egyébként a mostani görög köztársaság létrehozója, mesfosztotta jogaiktól és deportáltatta.

Hivatalokat szüntetett meg és állított fel, teljesen a maga önkénye szerint, megadózta a külföldi turistákat, kiutasította Athénból az ötven éven alóli szerzeteseket, még a nő ruházatként is rendelti uton szabályozta és eltiltotta a rövid, divatos szoknya viselését s bezárta a tánciskolákat.

Eredetileg triumvirátusra támaszkodott, de ennek két másik tagját, Hadzikiriakosz volt hadügyminisztert és Othoneost, a szalonikiai hadtestparancsnokot, akikkel addig együtt kormányzott, lemondatta és ezután valósággal tombolt hatalmi mámorában, mint egy zsarnok, aki azonban tetszőlegesen a zsarnoksághoz.

Most már nemcsak Kondylisz-tól, a köztársasági párt vezéréitől félt, hanem a katonai ligától is, mert a triumvirátus feirett két tagja mögött ez állt és ezzel együtt a hadsereg nagy része.

Valóságos üldözési mánia tört ki rajta és mint ilyenkor történni szokott, elhárította a sajtószabadságot és belefogta a szót a közvéleménybe. Érezte azonban, hogy nagyon ingatag a talaj a lába alatt és minduntalan kiáltványokat bocsátott ki, melyekben a népre hivatkozott és mentegetőzött, hogy a politikai pártokkal nem sikerült egyezsége jutnia és így nincs módjában visszatérni az alkotmányos útra. Sőt még tovább ment. Konduriotisz megelégedte már a sok visszaélést és — mint hogy más künagást nem mert mon-

dani — betegségére hivatkozva leköszönt az elnöki méltóságról. Erre Pangalosz, hogy alkotmányos szint adjon diktaturájának, „elnökválasztást” rendelt el. De ennek természetesen ő szabta meg a feltételeit, többek között azt is, hogy

csak olyan embert szabad megválasztani, aki negyvenöt évnél idősebb és hatvanöt évnél fiatalabb.

Mondanunk sem kell, hogy ő is a két korhatár közé esik. És erőszakos intézkedéseket léptetett életbe, úgy, hogy az ellenzék egyáltalán nem is szavazhatott. Így persze, hogy őt választották meg egyhan gulag Görögország „elnökévé”. De nem akadt köztársasági politikus, aki alatta elvállalta volna a

miniszterelnökséget, ami ugyanis csak árnyékhatalom lett volna.

Pangalosz erre kapkodni kezdett. Majd száműzte az ellenzék politikusokat, majd békejóbbot kínálva nekik, visszahozatta a szigetéről, ahová deportáltatta őket. Próbált Venizeloszhoz közeledni s vele valami platformot létesíteni, amelyen továbbra is fentarthatná magát, Venizelosz el is küldte fiát Athénbe, de sem igent, sem nemet nem mondott s görög ravaszsággal addig nyújtotta a tárgyalást, míg Pangalosz megértette belőle a visszautasítást. Pangalosz ekkor új elnökválasztás kiírásával kecsgettette a köztársasági politikusokat, de ezek úgy voltak hajlandók szóba állni a diktátorral, ha visszaadja Konduriotisznak az elnöki széket. Erre Pangalosz újra

megharagudott és újra deportáltatta az ellenzék politikusokat, azzal az ürügygyel, hogy Plasztinasz tábornok megbízásából össze esküvést szöttek az ő meggyilkolására. Ezzel kapcsolatosan új sajtórendeletet adott ki, amely végleg és kategorikusan megtiltotta a lapoknak, hogy politikai eseményekkel foglalkozzanak, vagy politikai dolgokról véleményt mondjanak, sőt, hogy a kormány tagjainak politikai működéséhez bármiféle kritikát fűzzenek. Ezzel bevetőzte az elkeseredést. Már április 9-én katonai forradalom tört ki Szalonikiben, melyet sikerült elnyomni. Két héttel ezelőtt egy görög kereskedő merényletet akart ellene elkövetni, de megakadályozták benne. A most kitört s alaposan megszervezett forradalom azonban végre megszabadította Görögországot egy kiskaliberű, erőszakos és képinutató zsarnoktól.

Híres orvosprofesszor tilokzatos tragédiája.

Megmérgezték apósát, feleségét és fiát, mire a tanár agyonlőtte magát. — A rejtelmes dráma izgalomban tartja egész Délamerikát.

(Buenos-Ayres, augusztus 25.) Szegény bűnügyi regényírók fantáziája eltörpül a Délamerikát izgalomban tartó buenos-ayresi eset mellett, amely bár romantikusabb, fantasztikusabb bármely regény-nél, mégis valóság is, szomorú tragikus, izgató valóság.

Arthuro Turmaco Délamerika leghíresebb orvosprofesszora 1912-ben nősült és Buenos-Ayres legismertebb selyemnagykereskedőjének leányát vette el. Az ifjú házaspár boldogan élték, de az orvost később a kártyaszervenvedély kerítette hatalmába oly erővel, hogy dacára nagy praxisának, dús gazdag apósa támogatásának, családi életét feldúlással fenyegette a kártya. Ebben az időben történt, hogy a sebészeti klinikára új ápolónő került, a fiatal, félvér és feltűnő szépségű Mária Masse, aki csakhamar neikülőzhetetlenné tette magát a professzornál, akivel viszonyba is keveredett.

Egy ízben Turmaco a kaszinóban farmerekkel játszott és olyan nagy veszteséget szenvedett, a mely egész vagyonát jóval felülmúlta és annak nyilvánosságra kerülése egyszeriben tönkretette volna föhéle ivóló karrierjét. A tanár kártyapartnereitől két heti haladékokat kapott. Körülbelül négy nappal a kártyavesztés után az orvos megnívta apósát vacsorára és az egészséges, jókedvű nagykereskedő csak koporsóban hagyta el másnap veje lakását. Vacsora előtt izgatott beszélgetés zajlott le az orvos és apósa között, amelyből az aggódószívű feleség csak apja hangját hallotta:

— Nem, többé soha! A te érdekedben nem teszem.

Mikor belépett, elhallgattak és jó hangulatban ültek a vacsorához. A szilít után az orvos vidáman mondotta:

— Kedvem volna valami nagyon jó bort inni, hozok a pincéből.

Fel is hozott egy porlepte üveget, amelyből mindhárman ittak. Egy óra múlva az öregúr rosszul lett és már az ajzaka folyamán

kisznevedett. Turmacot — legálabb látszólag — nagyon leverte apósa hirtelen halála, amely városszerte nagy részvétet keltett. Senki sem fordított figyelmet arra a körülményre, hogy félórával a vacsoravendég érkezése előtt az ápolónő egy kis csomagot adott át a villa műtőjében főnökének.

Az örökségből Turmaco kifizette adósságait, de apósa halála óta hallgatag, szomorú ember lett és kártyát sem vett többé a kezébe. Csak egyben nem változott: az ápolónővel való viszonya még bensőbb, még szorosabb lett. Néhány héttel ezelőtt történt aztán, hogy az időközben himlőben megbetegedett és nagyon meggyűvült Mária nővér összeveszett főnökével. A laboráns kihallgatta a civódásukat, melynek során az ápolónő követelte, vegye őt feleségül az orvos. Turmaco kerekén elutasította, mire a nő kirohant a szobából.

totta, mire a nő kirohant a szobából.

— Majd akkor én elintézem a dolgot.

Augusztus 4-én Turmaconő kissé meglepetve hallgatta a szobalány bejelentését, aki tudatta, hogy Mária nővér egy tortát hozott a tanár üzenetével, hogy egy pacienségét kapta, egyék meg ebédre és hagyjanak belőle neki is, mert csak vacsorára jöhet haza. Két órával később egy kétségbeesett női hang jelentette telefonon Turmaconak, hogy felesége és kislfia hirtelen meghaltak. A tanár félőrülten rohant haza, mindenkit kiküldött a szobából és a holttestekkel bzárkózva szivenlőtte magát. Kiderült, hogy a mérgezett tortát Mária nővér küldte, aki így akart bosszút állni a professzoron. A kettős gyilkos ápolónő megszökött, most országsszerte kőrözök.

Művészet.

* Színelőadások a nyári színlőben. Csütörtök: Vilnaiak bucsuelőadása: Nap és Éj. (Oicsó helyárakkal.) Kezdeté fél 9 órakor. Péntek: „Csodaszarvas”. Írta Fern. Crommelyack, fordította Karinthy Frigyes, tragikomédia három felvonásban. (Csak felnőtteknek.) Szombat este: „Csodaszarvas”, másodszer. (Csak felnőtteknek.) Vasárnap este: A szerelem és halál játéka írta Romain Rolland. Történi 1794-ben, a francia forradalom idejében. Párisban. A néntek, szombat és vasárnapi előadásokat budapesti és erdélyi színészek látszák.

* A Csodaszarvas pénteki és szombati előadását olyan érdeklődés előzi meg Aradon, amilyenre még alig volt példa. Ez a megrázóan érdekes tragikomédia meg is érdemli ezt az érdeklődést, mert meséje izgató, örök problémákat vet felszínre. A szerző klasszikus és csodálatosan szellemes nyelvezetével, egy darab izalmakkal teli, sürített életet visz a színpadra és ez az élet mindnyájunk életé. Arad város közönségének örök emlékezetében marad a Csodaszarvas előadása. A szereplők rész-

ben a budapesti Magyar Színház, részben pedig az erdélyi magyar színészek lekválőbbjai, akik biztosítják az előadás kifogástalanságát is. A fő női szereplő, Hollós Juci már megérkezett Aradra és rajta kívül Lengyel Vilmos, Darvas Ernő, Inke Rezső, Gergely S., Gyarmatiné, Loránt E., Botos Blanka, Soor Jenő és Várady lépnek fel a Csodaszarvasban.

* A Szeretem és halál játékat vasárnap este adják elő a nyári színlőben. Ebben a darabban a véres francia forradalomnak jeleneteit látjuk megelevenedni. Romain Rolland kristályos szavaiban és nagyszerű fantáziájában gyönyörködünk majd a vasárnap esti előadáson.

* Nagy Géza főnképész műterme Arad Bul. Reg. Marja 8. Mesyeházban színlőben.

Menekülés a romlásba
CORINNE GRIFFITH-el
Bemutatója ma, csütörtöktől
az aradi Urániában

Aradváros orvosolja a Mossóczy-telep sok panaszát.

Kijavítják a viaduktot. — Uccakövezés, csatornazás. Az aradvárosi mérnöki hivatal munkája.

(Saját tudósítónktól.) Arad város — mondhatni — legelhanyagoltabb városrésze, a Mossóczy-telep lakossága — mint emlékeztetés — már több ízben menesztett küldöttséget a város vezetőségéhez azzal a kéréssel, hogy a város vezetősége rendezze végre a telepet, amelyen 20.000 adófizető polgár lakik és amelynek a fejlődését a telepen uralkodó viszonyok rendkívüli módon hátráltatják. A városrész lakói a vasuti viadukt kijavítását, legalább a főuccák kikövezését, a csatornazás és villanyvilágítás bevezetését kérték. A legutóbbi küldöttséget dr. Parecz Béla kamarai képviselő vezette a város vezetősége elé, aki egyben hathatós módon interveniált is, hogy teljesítsék végre a városrész polgárainak jogos kérését. Ennek az intervenciónak végül is eredménye lett. Ma beszélgetést folytattunk Vass Barnabás városi mérnökkel, aki elmondta, hogy a város a legnagyobb jóakarattal és méltanyossággal kezeli a kívánságokat, amelyeket sorban teljesíteni is fog, csak némi idő kell még hozzá. A városi mérnök a következőket mondotta:

— Ne higgyék azt, hogy mi eleresztettük a fülmink mellett a Mossóczy-telep kérését. Azonban most még nem tudunk hozzáfogni a munkálatokhoz különböző okok miatt. A viadukt kijavítását már hosszabb idő óta határoztuk el. Megrendeltük a követ, amelynek azonban csak egyrésze érkezett meg eddig. Az egyik erdélyi kőbánya szállítja ugyanis a javítási munkálatokhoz szükséges követ, azonban vagyonhiány miatt nem tudta eddig leszállítani. A mint a szükséges anyag itt lesz, azonnal hozzáfogunk a viadukt kövezéséhez. Az uccakövezésekre vonatkozólag is történtek intézkedések, a mérnöki hivatal rövid időn belül nekilát az Apaffi Mihály-ucca és a Báthory-ucca kikövezéséhez.

— A következő kérdés a csatornazás. A mérnöki hivatal kidolgozta a telep főcsatornájának a tervezetét, amelynek megépítése körülbelül másfél millió lejbe kerülne. Ebben az évben nem rendelkezünk ezzel az összeggel, azonban a jövő évi költségvetésbe már felvettük azt. A legnehezebb problémák egyike: a világítás kérdése. Van egy régebbi szerződésünk az aradi villanygyárral, amelyben a gyár kötelezi magát, hogy bevezeti díjmentesen a villanyt a Mossóczy-telepre, ha egy bizonyos mennyiségű villanyfogyasztást biztosítunk neki, amelyből azután rekompenzálhatja magát nagy költségeiért. A villanyhuzalok ára azonban azóta sokszorosan emelkedett és ma bizony több millió lejbe kerülne a villany bevezetése. Most kérdést intéztünk a villanygyárhoz, vajjon

fenntartja-e akkori ajánlatát és ha igen, milyen villanyfogyasztást kell biztosítani. Tudnillik nem biztosíthatunk nagyobb fogyasztást, mint amennyit — és ez nem lesz sok — a telep lakossága ténylegesen fogyasztani fog. Ez a legnehezebben megoldható kérdés, mert a városnak nincsen pénze ar-

Aradmegyei urileány harca a vagyonért.

Karagyorgyevits Sándor fejedelem jószágkormányzójának unokáját kisémmizték minden kincséből.

(Saját tudósítónktól.) Szokatlan érdekességű hagyatéki ügyben indult most háborúság, amelynek középpontjában egy *Aradmegye-ből* elszármazott fiatal budapesti tisztviselő áll. Évtizedekkel ezelőttre nyulnak vissza a hagyatéki ügy előzményei, mikor még az aradmegyei Pankotán élt bokszei Schmidt Antal, néhai Karagyorgyevits Sándor szerb fejedelem magyarországi biróának volt jószágigazgatója. Az öreg urnak két leánya volt. Az egyik Jankó Mihály biharbéli malomtulajdonos felesége lett, a másik pedig egy Kondor nevű emberhez ment feleségül, aki azonban hamarosan elhunyt. — Előbb Kondorné halt meg, azután meghalt Kondor is, aki öt esztendőskorában hagyta itt árván Anna nevű kisleányát. Az apátlan-anyaként árvát ezután Schmidt beadta a remesvári Notre-Dame leánynevelő intézetbe, ahol 1917-ig nevelkedett. Az öreg urnak két szép családi háza, szülőháza és földje volt Pankotán, de már 1911-ben Aranyágra költözött volt szakácsnőjéhez, Reitmayer Apolloniához, ki Nikolits Miklós aranyági cipésmesternek lett a felesége. 1913-ban meghalt az öregur és a kis Anna anyai nagynénje férjének, Jankó Mihálynak a gyámsága alá került. Az öregur egész vagyonát a törvény értelmében két örökös között osztott meg. Az egyik Kondor Anna volt, a másik pedig nagynénje, Jankó Mihályné, aki annak idején Kondor Anna szüleinek összes ingóságait is lelár mellett vette át megöröszésre. Kondor Annát tizenöt éves koráig neveltették és akkor kijelentették neki, hogy az őt illető vagyonrész elfogyott, sőt a reá eső ingatlanokat is el kellett adni. A befolyt pénzi felemész tette a neveltetési költség és csupán 2000 korona maradt meg, ami már 1917-ben is nagyon kevés pénz volt. Az aradi árvaszéknél letétben volt ugyan még néhány családi ékszer, de azt a leány csak nagykorúsága elérésével kaphatta kézhez. Jankó Mihály a vagyon elfogytával le is mondott a gyámságról, amelyvel helyette az aradi árvaházi igazgatót bízták meg. Ő már nem kapott kézzhez semmiféle vagyont és etől kezdve a kis Anna a saját erejére utalva küzdött az élettel s maga volt kénytelen megkeresni a kenyerét. Az új gyám kérdést intézett Jankó Mihályékhoz, hogy mi történjék az árvával és ekkor a

ra, hogy a saját költségén bevezesse a villanyt. A megoldás tehát csak olyképpen történhetik, hogy a villanygyárral csináljuk meg a megegyezést.

— A Mossóczy-telep lakossága — fejeződött be a nyilatkozat — meg lehet győződve arról, hogy mindent megcsinálunk, csak most még rövid ideig várnia kell, míg a szükséges előmunkálatok befejeződnek s akkor gőzerővel megtörténik e sokat szenvedett, sokat tűrő városrész felvirágoztatása is.

jószívű nagynéni kijelentette azt, hogy legjobb lesz, ha cselédnek adják.

Multak az évek és Kondor Annából mégsem cseléd, hanem budapesti tisztviselő lett, de most már kutatni kezdett azután, hova lett a családi vagyon. Lejött Budapestről és mindene előtt Aradmegyében kezdte meg nyomozását, mert visszaemlékezett, hogy nagyatya temetésén Aranyágon nagynénje és Reitmayer Apollonia között veszekedés volt, hogy hova lett az öreg urnak egy rendkívül értékes, nyolc briliánsal kirakott zafirköves aranygyűrűje, amelyet bokszei Schmidt Antal mindig az ujján hordott, mert az

Karagyorgyevits Sándor fejedelemtől való kedves emléke volt. Kondor Anna kiment Aranyágra, ahol ma Reitmayer Apollonia, nagyatya egykori bizalmas cselédje és férje, Nikolits Miklós igen jó anyagi viszonyok között élnek, mint egy fűszerkereskedés tulajdonosai. Kondor Anna elsősorban a gyűrű iránt érdeklődött. Az asszony kijelentette, hogy a gyűrű náluk van és azt vissza is adja a leánynak. Fél óra mulva azonban már közölte, hogy férje nem egyezik bele a gyűrű visszaadásába, mert az az álláspontja, hogy a felesége annak idején kellően megdolgozott azért. Kinos összetűzés után Kondor Anna beírt Aradra, ahol tisztázódott az aradi árvaszéknél elhelyezett ékszereinek a sorsa is, amelyeket mint városi letétet 1918-ban, a forradalom idején Budapestre szállítottak és azóta is ott őrzik őket. Most már bonyolult diplomáciai eljárásra lesz szükség, hogy Kondor Anna aradi letétiéhez jusson, mert időközben magyar állampolgárnő lett. Az árvaleány dr. Wiener Mór temesvári ügyvédet bízta meg képviselével, aki megtette a lépéseket, hogy Jankó Mihályné és Reitmayer Apollonia békés uton származtassák vissza a náluk maradt értékeket. Amennyiben pedig ezt nem tennék meg, porre kerül a sor.

Bucurestiből Párisba a levegőn át

Két román repülőtiszt bravuros versenyrepülése.

(Saját tudósítónktól.) Bibescu herceg aranykupából és 500.000 lejből álló díjat tűzött ki román és francia repülőtisztek részére, a kik a bucurest—párisi utat egy nap alatt megteszik. A feltételek csak egy leszállást engedélyeznek, még pedig Bécsben. A díjért nemes versengés indult meg és Arrohan francia repülőtiszt kelt utra a kupa és a díj megszerzéséért, de szerencsésenül járt, mert utközben defektust kapott, le

kellett szállania és a kitézőt időben nem érkezhettek el a célhoz. Utána két román tiszt, Banculescu százados és Popescu százados kelték utra a Vlaicu-repülőgépet fedélzetén. Mint Bécsből jelentik, a két aviatikus hat órai repülés után a Bécs melletti Aspernbe érkezett, ahol a feltételek szerint leszálltak. Fogadtatásukra megjelent Mitilneu bécsi román miniszter, Beaumarchais francia miniszter és a két követség katonai attaséi.

Londoni harangok zugtak Arad fötérén.

Egy előkelő angol társaság autón bejárta egész Európát. — Tegnap érkeztek Aradra a világjárók.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap éjszaka különös élvezetben volt részük azoknak, akik az enyhe augusztusi éjszakát a főútvonalon sétálva, vagy a Dácia-kávéházban töltötték. Hatalmas, nesztelenül suhanó automobil jött az éjszaka Aradra, végig száguldott a fötérén és a Dácia-kávéház közelében állott meg. Az autó két vakító fényű reflektora, hamarosan odavonzotta a sétálókat, akik körülállották a pazar kiállítás gépkocsit. Az autó oldalán valami fantasztikus készülék látszott, amelyről az avatott emberek megállapították, hogy egy tökéletesen felszerelt antenna, rádió-felvevő és leadó készülékkel. Alighogy megállott az automobil, újabb meglepetés várt a körülötte sokasodó tömegre. Az

autóban ülő társaság egyik tagja Leonard Plugge angol kapitány, beállította a rádió felvevő készüléket és nemsokára tisztán és világosan hallható harangzugás törtéte meg az áhítatos csöndet. A londoni templomok harangjai bugtak, zenéltek a hallgatóság fülébe. Öt percig tarthatott a harangjáték, amit egy londoni zenekar jazz-band muzsikája követett.

A nagyszerű élvezetben részesített hallgatóság élénk tapsal honnorálta a kapitány kedveségét, a ki alkalmat nyújtott a rádióra éhes aradiaknak, hogy egy londoni hangverseny: meghallgassanak. Plugge kapitány ezután beállította a leadókészüléket és valóságos beszélgetés folyt a társaság tagjai és a Londonban maradt rokonság között. Fél óráig tarthatott a szennáció és a pompás autó az egybegyűltek nagy sajnálkozására, nesztelenül tovább suhant. Az angol fővárosból indult el ezzel az autóval egy előkelő társaság, hogy bejárja Európát. Aradról Temesvárra mentek, innen pedig Jugoszlávián keresztül Olaszországot látogatják meg.

Sir a gyermeke? Használjon Höfer hintőport, krémet, szappant.

H I R E K.

Miklós herceg betegsége. Bucurestiből jelentik: Galati jelentés szerint Miklós királyi herceg a Demetrescu hadihajón mocsárlázban megbetegedett. Popovici, a galati katonai kórház főorvososa kezeli a beteg herceget, aki már jobban van és elhagyta az ágyat.

Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése szerint száraz idő várható, hőemelkedéssel.

A prefektus utazása. Boncu Vazul, Aradvármegye prefektusa ma automobilon elutazott és utazásának célja hivatalos ügyek elintézése. A prefektus minden valószínűség szerint csak szombaton fog Aradra visszatérni.

Cluj külföldi kölcsöne. Clujról jelentik: Több ízben megemlékezünk arról, hogy Cluj városi tanácsa tárgyalásokat folytat néhány pénzcsoporttal külföldi kölcsön felvétele ügyében. Osvada helyettes polgármester tegnap tett jelentést a belügyminiszternek, aki hozzájárult egy külföldi kölcsön felvételéhez.

Égésügyi ellenőrzés a szódavizgyárakban. Ma két miniszteri rendelet érkezett az aradi városi orvosi hivatalhoz az égésügyi miniszteriumtól. Az egyik rendeletben felszólították az orvosi hivatalt, hogy vegye a szódavizgyárakat fokozottabb ellenőrzés alá, vajjon elegendő lesznek-e az előírt egészségügyi követelményeknek. A másik rendeletben a kávéházak és éttermek ugyanilyen szempontból való szigorú ellenőrzését rendeli el a miniszterium. Az orvosi hivatal megtette az intézkedéseket a két rendelet végrehajtására.

Száműzik a török lázadókat. Arróról jelentik: Általános érdeklődés közepette folyik az unionisták tárgyalása. Ma a főügyész tartotta meg vádbeszédét és kifejtette az unionista-párt történelmi bűnösségét, mivel ez a párt döntötte — szerinte — remélésbe Törökországot. Azzal vádolja Dsavid volt pénzügyminisztert, Nazam volt közoktatásügyi minisztert és Mavl párttitkárt, hogy magukhoz akarták ragadni a hatalmat. Hét vádlott ellen örökös száműzetést kért, harminc ellen eljettette a vádat. Abdur Kadir valit, az összeesküvés megszervezőjét, akit in contumaciam halálra ítélték, a bolvár határ felé való menekülése közben letartóztatták.

Az öngyilkos aradi varrónő halála. Az elmúlt hét elején megírtuk, hogy Kovács Mária aradi varrónő a felsőtemető egyik sírhantján öngyilkossági szándékból megmérgezte magát. A rendőrség kihallgatta a leányt, aki azt mondotta, hogy szerelmi csalódás miatt akar megválni életétől. A szerencsétlen teremtést a kórházba szállították, ahol a gondos ápolás nem tudott rajta segíteni, mert tegnap este rettegetes kínok között kiszenvedett. A halálesetet jelentették az ügyészségnek, amely megadta a temetési engedélyt.

Tolvaj alkalmazott. Zich Gábor aradi iparos feljelentést tett az aradi államrendőrségen, hogy műhelyéből nazymennyiségű gépkartrészeket loptak el. A rendőrség megindította a nyomozást és Sitaru Ilés komisszárt bízta meg a tettes kézrekerítésével. Sitarunak tegnap délelőtt sikerült letartóztatnia Chirila Jakabot, aki a feljelentőnél volt alkalmazva. Házkutatást tartottak és a lopott holmik egy részét megtalálták nála. A nyomozás tovább folyik.

Földönfutóvá tett az apja egy aradi leányt.

Az árván maradt leány kálváriája a mostoha miatt. — Az aradi árvaszéknél keres menedéket az üldözöttek elöl.

(Saját tudósítónktól.) Sok tragédia keletkezett olyan családokban, ahol az egyik szülő korán elhunyt és mostoha került a házhoz. A hátramaradt félárva legtöbbször idegenkedéssel fogadja a mostohát, szívében még fájó reminiscenciák zsonganak az elköltözött anyáról vagy apáról és ebben az idegenkedő hangulatban sok véres és vértelen tragédia születik a csendes szobák mélyén. És fokozottabb mértékben áll ez, ha a minden érzelmenél hatalmasabb pénz is beleszól a játékba.

Egy fekete ruhás és fátylas, szomorú, sápadtarcú kislány keres most védelmet az aradi árvaszéknél. A régi történet, amely azonban mégis mindig új marad és amelyet most Patay Böske 18 esztendőes arad-postakerti leány könnyezve mond el aradi ügyvédjének dr. Sirbu Györgynek. Hat héttel ezelőtt meghalt az édesanyja, aki kicsiny vagyonát, — több háztelket és egy házikót végrendeletében fériére és leányára hagyott. A szomorú naptól kezdve, amikor Patay Böske elvesztette édesanyját, nagy fordulat történt csendes életében. Alig melegegett meg rajta a gyászruha, amikor hallania kellett, hogy atyja már más asszonyt keres a házhoz. Kétségbeesését nem is titkolta el apja előtt, kegyeletlenségnek tartotta, hogy ily hamar nősüljön meg úra. És az apa ettől a perctől fogva üldözte leányát, elhanyagolta leányát

Vak tüzilárma Aradon. Tegnap este hat óra után hatalmas füst lepté el Hirsch Jenő üzletét, amely Aradon, a Merianu (Forray) utcában van. Telefonhívásra megjelentek a tűzoltók Záray Jenő önkéntes tűzoltó parancsnok és Bálint örmester vezetésével. A tűz fészket azonban sem a padláson, sem a pincében nem találtak meg és csak szorgos kutatás után sikerült megállapítani, hogy a szomszédos Bickel Mór üzletében hulladékpapirokat éretek a kályhában és ennek füstje a szabadon lévő kúrtón át huzódott Hirsch Jenő üzletébe. A tűzoltóság kutatását a pincében felhalmozott szék hulladékpapir és egyéb éghető anyag és szemét gátolta, ami nemcsak tűzbiztonsági, hanem egészségügyi szempontból is kifogás alá esik.

Rudolf Mosse hirdetőirodája

és elvtárs szerkesztője: Arad, Bulev. Regina Maria 10. Lengyel házban, udvarban jobbra. — Telefon 132. sz.

Magyar uszóbajnoknő öngyilkossága. Budapestről jelentik: Vermes Edit uszóbajnoknő szüleinek esztergomi lakásán revolverrel mellbelőtte magát. Súlyos állapotban szállították a kórházba, ahol azonnal megoperálták. Tettenek okát nem tudják, szüleinek állítása szerint véletlen baleset történt. Vermes Edit a múlt évben tünt fel, amikor a 16 éves kislány a síói úti uszóversenyen országos rekorddal legyőzte Sipos Mauci többszörös bajnoknőt.

még fokozta az a tény, hogy elhunyt felesége vagyonának fele őt illeti és nagykorúsága idején ki kell azt számára szolgálatni. Már a tettleges bántalmaktól sem riadt vissza és néhány héttel ezelőtt ott tartottak, hogy az édesapa fejstét emelt leányára. Mint pedig ilyenkor szokás a „jó” szomszédasszonyok is belevetkőztek az ügybe és még jobban tüzeltek Patay Lajost leánya ellen.

Patay Lajos vasárnap tartotta esküvőjét az új asszonnyal és a leány az esküvő napját a kertjük mélyén töltötte zokogva. Elbűjt, hogy ne kelljen üdvözölni a mostohát és égő fájdalommal siratta édesanyját, aki messze-messze költözött tőle és itt hagyta egyedül az ellenséges indulatú emberek között. Az elbúvásnak pedig szomorú következményei lettek. Apja a szó teljes értelmében kidobta a leányt otthonról, mert nem akarta üdvözölni az új feleségét. Egyetlen ruhadarabot sem adott a leánynak, aki az egyik szomszédnál keresett menedéket. Azóta a szomszédnál lakik Patay Böske, akinek tegnap eljött atyja s ott, a látogatók és vendéglátók előtt szidalmazta és bántalmazta. Most a leány dr. Sirbu György aradi ügyvéd után az árvaszéknél keres menedéket. Patay Böske a nagykorúsítását kéri és vagyona kiszolgáltatását, hogy távol ellenségevé lett apjától, messze költözött édesanyja emlékének éljen.

Mezőgazdasági kamarai választások Bukovinában. Cernautiból jelentik: Ma reggel kezdődtek meg a bukovinai mezőgazdasági kamarai választások. A kormány Bukovinát Cernauti, Radauti és Suceva körzettel három kamarai körzetre osztotta be. A választásokat megelőzőleg már napokkal ezelőtt nagy aszficiók folytak és különösen a parasztpárt fejtett ki nagy propagandát jelöltjei érdekében. A parasztpártiak erejére jellemző, hogy a kormány a választások sima lefolyása érdekében paktumot ajánlott fel a tanácsistáknak, akik azonban visszautasították a kormány közeledését és önálló listával indultak harcba. Érdekes, hogy a parasztpártiak elutasító válasza után a cernauti kamarai választásokon a kormány a liberálisokkal jelöltette együtt magát. Legunk zártáig még nem érkezett be a választások eredménye.

Rablóbanda a hadbírósa előtt. Cernautiból jelentik: A cernauti hadbírósa a mai napon kezdte meg a Dekpa—Tukeinokfi—Cerevatof rablóbanda elfogott tárgyak kamperének tárgyalását. A tárgyaláson felolvasott ügyési vádirat szerint nem kevesebb, mint kilencven utonállást, rengeteg betörést és harmincegyrendbeli rablógyilkosságot követtek el a hirhedt banditák, akiknek kézrekerítése érdekében két zászlóaljot kellett kivezényelni. A rablók saját bevallásuk szerint megközelítőleg 10 millió lejt raboltak össze az átutazó és kifosztott kereskedőktől. A tárgyalások előrelátá-

tól három napig fognak eltartani és ítélelhozatalra csak a hét vésén kerülhet sor.

Tűz az aradi olajiparnál. Ma délben fél tizenkét órakor tűz támadt az Aradi Olajipar Rt. pécskai-uti gyártelepén. Telefonhívásra megjelentek a tűzoltók Mihajlovits Gyula és Záray Jenő parancsnokok vezetésével. A tűzoltóknak azonban már nem volt sok dolguk, mert a munkások a tüzet eloltották. A tűznél szerencsétlenül járt Katz Miksa munkás, aki egy üstben kencét melegített és a könnyen égő folyadék lángot kapott. Katz Miksának a lángok összeégették kezét és arcát. A mentők a kórházba szállították. A tűz a tetőzetbe is belekapott, de hamar eloltották azt is. A kár biztosítás útján megtérül.

Hollós Vacuum Cleaner

Arad, Str. Baritiu 39. Telefon 513. sz.

Az elgázolt asszony férje lelőtte a gázoló autó utasát. Brüsszszelből jelentik: Bouvignes mellett egy autó elgázolt egy asszonyt, aki háza előtt a gyermekét szoptatta. Az asszony férje örjöngve berohant a lakásba, revolvert hozott magával és az autó után költ. A golyó az autó utasát halálra sebezte.

Deutsch Testvérek divatruháza még mindig a vásárló közönség érdeklődésének központját képezi. Ezen óriási készlet fölött rendelkező áruház bőven rendelkezik a legfinomabb angol férfi és női ruhakelmékkel, ugyancsak Crep de chine és divatselymekkel, valamint vászon és damasztárakkal. Megemléstésre méltó különösen a szőnyegosztály, melynek leszállított árai lehetővé teszik a legszerűsebb viszonyok között élő családok lakásának szőnyeggel való ellátását. Az összes áruk: 20% engedménnyel.

GROSS és RENDY

modern uriszabósága
Arad, új Neuman-ház.

Rendőri hírek. Baranyi Ferenc aradi lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy kerékpárját kölcsönadta Holika Péternek, aki eltűnt Aradról. A rendőrség megindította a nyomozást és megállapította, hogy Holika a kerékpárt eladta Ozy Margitnak 2400 lejtért. A kerékpárt lefoglalták és Holika kézrekerítésére megindult a nyomozás. — Bahóczy György feljelentést tett a rendőrségen, hogy a piacon kilopták zsebéből a tárcáját, amelyben 3000 lejt készpénz volt. A rendőrség nyomoz. — Schvarcz József aradi lakos feljelentést tett, hogy Eisenberg György kicsalt tőle 2500 lejt és megszökött. A rendőrség megindította a nyomozást.

Vadászok figyelmébe. Az aradi vadászati felügyelőséghez fél millió darab Németországból rendelt vadászöltény érkezett, amelyeket az érdeklő aradmegyei vadászok már át is vehetnek.

Francia, angol könyvek Kerpelnél. — Gyermekköcsik, gyermekszékek rendkívül nagy választékban, legolcsóbban Hegedüs Gyula cégnél Aradon.

Versben keres feleséget egy aradi birtokos.

Érdekes apróhirdetési láz ütötte fel a fejét.

(Saját tudósítónktól.) A versiro-
mánya nagymértékben terjedő, de
eszelőre még kevés veszélyt jelentő
járványa, ijesztő módon kezd tért
hódítani. A városokban és falvakban
megjelenő verskötetek örökké felvá-
gatlanul maradó példányaiból hatalmas
könyvtárakat lehetne felszerelni,
amelyeknek látogatói olyan tömeg-
ben jelentkeznének, hogy rendőrkor-
donnak kellene a tolongást megaka-
dályozni mint valamikor a dohány-
szükség idején, a trafikok előtt. A
látogatók természetesen csak a ver-
sek szerzői volnának, na meg a sajtó-
kereskedők. A verselési mánia ma
már beférkőzött a legrealisabb fog-
lalkozások közé is. A piaci árus ver-
ben kínálja portékáját, a koldus pat-
tógó ritmusokban kéri a könyörado-
mányokat, a házasságközvetítő, a
kereskedő, a gyáros is felül sánta
Pagazusára és szépen zengő versek-
kel próbálkozik közönségének szí-
véhez férközni. Lezujabban pedig a
napilapok apróhirdetési rovatában is
felcsillannak a rímek. Az Aradi Köz-
löny kiadóhivatala ma egy verses
hirdetést kapott, amely előnyös aján-
latot tesz a férjhezmenni szándékozó
hölgyeknek. A hirdetést kivételesen
itt közöljük le:

HÖLGYEIM! FIGYELEM!

Harmincéves, keresztény,
Özvegyember vasok
Birtokos, gazdálkodó.
Gondjaim nem nagyok,

Ingatlanul, készpénzzel
El vagyok én látva,
Csak egyetlen gyermekem
Ne lenne oly árva...

Szép, felszerelt birtokom,
Házam, szőlőm, kertem.
Csak az „Asszony“ hiányzik
'Az lenne „Mindennem“!

Gyermekszerető hölgyek! Hozomány
mellékes, kik fenti kinrimeimet meg-
bocsátják, bizalommal válaszoljanak!
Teljes című levelet „Hároméves-
nek anyukája leszek 36756“ jelisével
a kiadóba kérek, ahonnan továbbít-
ják.

A kiadóhivatal romantikus és poe-
tikus lelkű kinasszonyát, aki a hirde-
tés osztályánál teljesít szolgálatot,
könyvekig meghatotta ez a hirdetés s
mindenkit megelőzve a következő vá-
laszt küldi:

Ó maga bus özvegy
Hogy ne legyen árva
Magát lesem éjjel-nappal
Két karom kitárva,
Husz esztendő keresztyén
Szőke leány vagyok
Elég nekem egy nagy birtok
Vágyaim nem nagyok,
Házal, kerttel és szőlővel
Meg vagyok én főzve
Jöjjön gyorsan, már készülök
'A szép esküvőnkre.
Gyermekemnek anyja leszek
Esküszöm az égre
Födolog csak az nálam,
Hogy férjhez menjek végre.

A „Háromévesnek anyukája leszek“
jeliség verseire itt a válasz. Reméljük,
hogy az özvegy birtokos szintén meg-
bocsátja a kisasszony kinrimeit és
akkor jöhet a lakodalom.

Tekintettel arra, hogy a verses
hirdetések ezekután nyilván divatba
jönnek, egy háztulajdonosnak ajánl-
juk a következő versformát, amely-

nek eredménye semmiesetre sem ma-
radhat el.

Van egy házam emeletes
Égbe nyúl kéménye
'A teteje pala-kocka
Mint arany a fénye
Van benne nyolc kis lakás
Komforttal ellátva
Mosókonyha, pince is van

S mindnek két szobája.
Az ára két milliócska
Nincsen teher rajta
Szép nagy kert az udvar végén
S az udvaron pajta.

Ezek után remélhetőleg egy új
foglalkozási ág fog kifejlődni: az
apróhirdetési versköltészet. Azok az
ifjú nagyságok, akik eddig kötetekbe
élték ki magukat de megélni nem tud-
tak belőle, ezentúl tehetségüket a
jobbán jövedelmező apróhirdetések-
nél érvényesíthetik. (p. g.)

Véres szerelmi dráma Bécsben.

A két holttest között nyugodtan játszott az életben
maradt hatéves gyermek.

(Bécs, augusztus 24). Kaszter
Jaroslav bécsi szobafestő ma reg-
gel hét órakor megjelent Taibl Mária
hály 28 éves szobafestő Weinber-
gergassal lakásán, ahol Taibl kö-
zös háztartásban élt Szeiler Hilda
25 éves nővel és annak hat éves
kislányával. Kaszter az ajtót bezárva
találta. Kopogott, de senkisé is vá-
laszolt. A házbeli gázömlésre
gondoltak és rendőrt hívtak. A
rendőr megállapította, hogy az aj-
tóban kerek lyuk van, amely lö-
véstől származik és amelyen ke-
resztül a konyhába lehet látni.
Benéztek a nyíláson és rémülve
lárták, hogy Taibl és az asszony
mozdulatlanul hever a földön, a
két test közt a hat éves gyermek
ül és nyugodtan játszik.

A gyermeket felszólították, hogy
nyissa ki belülről a lakást, ami
meg is történt. Ekkor kiderült,
hogy Taibl és élettársa halott és
hatalmas vértócsában fekszenek.
A gyermek is egészen véres volt.
Az apa revolverével játszott és
folyton ezt haitogatta:

Egy férj házasságtörésre csábítja feleségét.

Izgalmas életdráma a színpad világában. — A „Csoda-
szarvas“ bemutatója elé.

Ezen a címen pedig ne csodál-
kozzék az olvasó. Ne csodálko-
zék, azért mert ezt a különleges
férjlipust, nemcsak Fernand
Crommelvnek, nagyszerű darab-
jában találja meg, hanem találko-
zik vele az életben, az uccán és
ujszágnirekben egyaránt. Amikor a
„Csodaszarvas“ című darabot be-
mutatták és utána megindult a
világ legelőkelőbb lapjaiban a
vita a darab értelme felett, laiku-
sok is felfigyeltek erre a kétség-
telenül nagyérdekes esemény-
re. A „Csodaszarvas“ ugyanis
nem egy elvont irodalmi termék,
ami teoretikusok számára állít fel
problémákat, hanem egy darab
vérző, élő és vonagló életjelen-
ség, ami mindenkit igen közelről
is érdekelhet. A darab írója meg-
értette azt a nagy jelentőséget,
amit a színpad propagatív és
szuggesztív ereje képvisel. A szin-
pad ugyanis operettbohóságok és
lármás komédiák előadásain túl,
nemcsak a nehézsúlyú és tulko-
mólyan megemészthető és átérthető
darabok előadási helye. Kultur-
városok színpadairól nem hiá-
nyozhat ez az újfajta színpadi ter-
mék sem: amit a „Csodaszarvas-
ban“ ad az író. A mindennapi élet
ezernyi megnyilvánulása, egyes-
bajos eseménye és rengeteg fájdai-
mas, kínzó vagy megoldatlan
problémája között ott lebeg, a

házasság, a házasság boldogsága,
a feleségi hűség és a férfi bizalom
át meg át szövődött kérdőjelet-
mege. Lehetetlen, hogy bárki is
ne gondolt volna ezek egyikére
hosszabb vagy rövidebb ideig,
félő sejtéssel vagy bizakodó re-
ményességgel. Lehetetlen, hogy
ezek a kérdések ne izgatnák fel
fantáziánkat és legbensőbb érze-
seinket, akkor ha színpadon elő-
bukkannak.

A Csodaszarvas új oldaláról,
modernebb értelmezésében tárja
előnk a színpad értelmét és az új-
kori színművészet misszióját. A
színpad most teljes valóságában
a való és mindennapi élet reszke-
tőn verista tükörképévé válik.
Egy tükör szikrázik a néző sze-
mei előtt, amiben ráismer a Teg-
napra, elijed a Mától és tanulsá-
gokat szűr le magának a Holnap-
ra. A Csodaszarvasban élő és el-
képzelte férj: Bruno csakugy egy
vérből és húsból alkotott figura
akár az asszony a Stella.

Ennek a darabnak a témája
két rövid mondathat is elmond-
ható, mégis három érdekfeszítően
izgalmas és mindig újabb lehetősé-
geket elébünk táró jeleneten át
szikrázik a néző előtt. Bruno a
férj nem bízik ragyogó szépségű
feleségében Stellában. Elképzelt
megesalátása izgatja, megalázza
és lehetetlenül pokoli tervre ösz-

tözi. Falujában, önönmaga küldi
a férfiakat: csábítanak el a pom-
pás asszonyt — aki azonban el-
lentáll. A férj nem hisz. Örjögé-
sig fokozódik a lelkébe lopódzott
féltékenység, nem hisz és meste-
rien felépitett jeleneteken keresz-
tül végül önmagába omlik, eibo-
rult és egyensúlyát veszített lelké-
vel. A néző előtt pedig kérdések
és érdekes életproblémák számta-
lan sora marad nyitva, amin to-
vább gondolkodni értékes tanul-
ság.

Egy lelkes művészgárda igaz
művészi odaadással készül ennek
az impozáns darabnak előadásá-
ra. Ezek az előadások valóban a
művészet és a tiszta műélvezet
jegyében kerülnek a nézőközön-
ség elé. (r.)

Mielőtt butort vásárol,
tekintse meg 16763
Bruckner butorgyár raktárait
Arad, Str. Ghiba Birta 16.
Cégtulajdonos: VAJNA ADOLF.

Turul-ovas az éjszakában.

A pesti Ferenc József-híd leg-
újabb öngyilkosjelöltje.

(Budapest, augusztus 25). Az
elmúlt éjszakán fél egy órakor is-
mét új lovasa akadt a Ferenc Józ-
sef híd Turul-madarának. Egy
fiatalember mászott fel a Turul
madárra, akit az őrszemes rendőr
hamar észrevett és nagy közönség
is gyűlt a mind gyakrabban ismét
lódó furcsa jelenet színhelyére. A
rendőr telefonon értesítette a rend-
őrfőkapitányságot, amely mentő-
ket és tüzoltókat küldött ki a
helyszínre. Amikor a tüzoltók és
mentők megérkeztek, a fiatalem-
ber már a Turulon ült. A tüzoltó
kocsi reflektorával rávilágítottak
és az erős világításban látni lehe-
tett, hogy egyik kezében kötelet
szorongat, a másik kezével pedig
revolverrel hadonászik. Felállítot-
ták a tüzoltó létrát és az egyik tűz-
oltó a létrán felkúszott, hogy le-
hozza magával. A fiatalember er-
re kiabálni kezdett és lövéssel
fenyegetett mindenkit, aki közelé-
be merészkedik. A tüzoltó már
egészen közel jutott hozzá és iz-
galmas pillanatok következtek. A
tömegben levő nők sikoltozni kezd-
tek s rémlátásukban már a tűz-
oltó lelövéséről beszéltek. A tűz-
oltó azonban tovább haladt a lé-
trán felfelé és ekkor párbeszéd fej-
lődött ki közte és az öngyilkosje-
lölt közt.

— Ne közeledjen, mert lelő-
vöm.

— Ne okoskodjék, mert le kell
magát hozni innen — válaszolta a
tüzoltó — dobja el azt a revol-
vert.

— Van családja? — kérdezte
a fiatalember a Turulról.

— Három gyermekem van —
mondta a tüzoltó.

— Nahát akkor nem bánom
— ordított a fiatalember — s szót
fogadok magának.

Ezzel a revolvert a magasból
a Dunába dobta és ezután a tűz-
oltóval együtt lejtött a létrán a híd-
ra. A rendőrfőkapitányságon kide-
rült, hogy Kovács Árpád 21 éves
vizvezeték szerelő, aki szerelmi há-
nata miatt akart öngyilkos lenni.
A főkapitányság a saját érdeké-
ben egy lövés őrántotta vette.

KÖZGAZDASÁG.

Nagy előnyt jelent Aradnak a giro.

(Saját tudósítónktól.) Az Aradi Közlöny jelentette ma, hogy a Banca Nationala aradi fiókjintézetéhez is megérkezett a rendelkezés a giro-forgalom bevezetésére. Nasta Victor, az aradi fiókjintézet igazgatója részletesen ismertette lapunkban a rendelet még eddig ismeretlen rendelkezéseit és már a tegnapi nap folyamán megbeszélésre hívta össze az aradi bankok vezetőit, hogy velük is közölje a rendelkezést, akik azután a velük összeköttetésben álló magáncégekkel tudatják a giro-forgalom feltételeit. Munkatársunk ma beszélgetést folytatott az egyik legjelentékenyebb aradi pénzintézet vezérigazgatójával, ki a következőkben informált a giro-forgalom megindulásának jelentőségéről:

— A giro-forgalom bevezetése a Banca Nationala-nak, Románia nemzeti bankjának természetes kötelessége. Más államokban már hetven-nyolcvan esztendővel ezelőtt megindult a giro-forgalom, míg Romániában ez eddig ismeretlen fogalom volt. A giro-forgalom lebonyolítása a Banca Nationalára nem jelent hasznot, sőt ellenkezőleg jelentékeny munkalöbbletet. Arad kereskedelmi és ipari

életére óriási a jelentősége a giro-nak, főképpen a Temesvárral és Nagyváradal való érintkezésünkben, mert az eddig díjazott átutalással szemben ezután díjtalanul tudjuk eljuttatni pénziinket ottani üzletfeleinkhez. Pénzhiányról beszélni a szó szoros értelmében ugyan nem lehet, de pénzbőség sincsen és bizonyos feszültség érezhető a pénzpiacra. Ezt a feszültséget most részben meg fogja szüntetni a giro-forgalom, mert nem lesz szükség arra, hogy minden pénzügyünket készpénzzel intézzük el annak dacára, hogy a készpénz helyett küldött csekklap készpénzt ér. De a giro-forgalomnak azért is nagy értéke van számunkra, mert rengeteg idő- és munkamegtakarítást jelent, felesleges fáradtságtól kímél meg és a pénz átutalásával járó költség-többletet megszünteti. Most már minden attól függ, hogy a giro-számlák felfektetése mikor kezdődhetik meg, mikor nyernek a kérvények elintézését és a Banca Nationala fiókjintézete mikorra fejezi be a giro-forgalom bevezetéséhez szükséges szervezési munkálatait. Arad pénzügyi köreiből mindenestre azt remélik, hogy ez csak hetek kérdése.

Zürichben 2:50, Párisban 16.75 a lej.

Helyi valutaárak. (Augusztus 25.) Aru: Márka 49.50, holland forint 80, dollár 207, angol font 1010, francia frank 6, líra 6.90, szokol 6.15, magyar korona 340, dinár 3.60, osztrák schilling 29.30, svájci frank 40. — Pénz: Márka 48.50, holland forint 75, dollár 204, angol font 990, francia frank 5.70, líra 6.60, cseh korona 6, magyar korona 350, dinár 3.40, osztrák schilling 28.50, svájci frank 39. Kifizetések: Berlin 49.65, Amsterdam 83.60, Newyork 207.50, London 1011, Páris 6.08, Milánó 6.90, Pápa 6.17, Budapest 341, Belgrád 3.68, Bécs 29.40, Zürich 40.20.

Zürichi tőzsdenyitás. (Augusztus 25.) Berlin 123.42.50, Amsterdam 207.52.50, Newyork 518, London 2515.25, Páris 14.65, Milánó 16.95, Prága 15.84.50, Budapest: 72.30, Belgrád 9.12.50, Bucuresti 2.47, Varsó 57.50, Bécs 73.20.

Zürichi tőzsdezárlat. (Augusztus 25.) Berlin 123.45, Amsterdam 207.60, Newyork 518, London 2515.25, Páris 14.80, Milánó 17.02.50, Prága 15.35, Budapest 72.30, Belgrád 9.12.50, Bucuresti 2.50, Varsó 57.50, Bécs 73.20.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Augusztus 25.) Kifizetések: Páris 5.65, Berlin 48.90, London 995, Newyork 204, Milánó 6.62, Zürich 39.45, Bécs 29, Prága 6.02, Budapest 289. Valuták: Napoleon 800, márka 47.50, leva 1.52, török líra 1.15, angol font 985, francia frank 6.20, svájci frank 39, líra 6.60, dinár 3.65, dollár 205.50, lengyel zloty 17, osztrák schilling 29.50, magyar korona 295, cseh korona 6.20.

— Bőripari kiállítás Marosvásárhelyen. Nagy sikerek közt nyílt meg Marosvásárhelyen a bőripari kiállítás, amelyen százharminc kiállító vesz részt. Baciu Aurél dr. megnyitó beszéde után, amelyben a kisipar nemzetgyarapító értékét méltatta, Sebestyén Miklós városi tanácsos a város nevében üdvözölte a kiállítókat. A református egyházi énekkar éneke után a nagyszámu közönség előzönlötte a kiállítás díszes termeit. Az első napon mintegy tízezer ember látogatta meg a kiállítást és így annak sikere már is biztosítva van. A kiállítással egyidejűleg megkezdődött a cipész- és csizmadia-kongresszus is. Gazda József, a temesvári munkaadók egyesületének titkára határozott javaslatot nyújtott be, hogy az új adótörvény egységes állami adó állapítsanak meg, amelyet három évre vessenek ki. Kívánják továbbá a cégtábla-és telepadó eltörlését. A határozati javaslatokat a kongresszus elfogadta. A résztvevők hódoló táviratot küldtek Ófelségének és a miniszterelnöknek, továbbá a munkaügyi miniszternek.

MOZI.

xx A „Vörös egér” kalandorfilm nagy sikere az aradi Apollóban. Nagy siker mellett vetíti az aradi Apollo mozgószínház a „Vörös egér” című hatalmas arányú kalandorfilmét, amelynek főszerepeit a világhírű Paul Richter és Aud Egede Nissen játsszák. A nagytehetségű film művészek rendkívül hálás szerephez jutottak ebben a hatásokra felépített filmiátékban. Az előadások 6, fél 8 és negyed 10 órákor kezdődnek.

xx „Menekülés a romlásba” film-dráma bemutatja ma, csütörtökön az aradi Urániában. Ma, csütörtökön

LEGUJABB.

Románia szerződést köt Oroszországgal.

(Bucuresti, augusztus 25.) A külügyminisztériumból eredő értesülések szerint Románia a jugoszláv—olasz és a jugoszláv—cseh-szlovák szerződések mintájára hajlandó barátságos szerződést kötni Oroszországgal.

Száműzték a bukott diktátort.

Legujabb athéni jelentés szerint Pangalos felesége ma személyesen kereste fel Kondilis tábornokot és kegyelmet kért férje számára. Este a Leon cirkáló elindult, hogy Pangalost elvigye Aegina szigetére, száműzetése helyére.

Véres fascistatüntetések Prágában.

(Prága, augusztus 25.) Tegnap nagy fascista gyűlést tartottak, amely után komoly összecsúszások keletkeztek a fascisták és a fascistaellenes polgárok, valamint a rendőrök között. A fascisták a gyűlés befejezése után tünetömenetben vonultak fel az uccán, de a rendőrök a tüntetők útját állották. A röpiratokat terjesztőktől elvették a röpiratokat, amelyeket részben az uccán hánytak szét, részben pedig a Moldva folyóba dobtak. A rendőrség végül is kénytelen volt a fegyvert használni és csak így sikerült a rendet helyreállítani.

rendkívül érdekes filmdrámát mutat be az aradi Uránia mozgószínház. A gyönyörű film főszerepét Corinne Griffith, a legtehetségesebb művésznő játssza. Az előadások 6 és fél és negyed 10 órákor kezdődnek.

xx „Az aranyláz” Charlie Chaplinnal szombattól az aradi Apollóban. Kalandorfilm, felelthetetlen tragikomikus jelenetekkel.

xx Jön! Harry Piel legujabb filmje, vasárnapról az aradi Urániában. xx Az aradi Marospart mozgóban ma „Malva.” A világ legszebb filmje. Főszerepben Putty Lával. Kezdeté negyed 10-kor.

SPORT.

O Aradi győzelem Oradea-maren. Oradea-marerről jelentik: Vasárnap zajlott le a Nagyvárad melletti Püspökfürdőben az országos galamb-lövő verseny, amelyre számos lövő nevezett be. A verseny legjobbiai ezúttal is a Bohus bárók voltak, akik Erdély legjobb lövői. Részt vett a versenyen Czárán János ismert földbirtokos is, aki szintén szép eredményt ért el. A verseny ered-

ményei a következők: Megnyitóverseny (céliövés öt üveggömbre), nyertes: Ille György. Gömbverseny, 10 üveggömbre: báró Bohus Zsigmond. Agyagalamb-lövőverseny: Sármezey Antal (Arad), lövőverseny, 15 gömbre első: báró Bohus Zsigmond, második: báró Bohus László, Kettős gömbverseny, első: Bohus László, második Czárán János, harmadik báró Bohus Zsigmond. Végverseny: Voit Gyula (Arad.)

O Holzot megoperálták. Budapestről jelentik: A vasárnapi Budapest—Timisoara mérkőzésen, mint megirtuk, súlyos baleset történt: Holz Jakab, a timisoaraiak jobb összekötője oly szerencsétlenül csúszott össze Fogl III.-mal, hogy súlyos sérüléssel levitték a pályáról. Az első vizsgálat sipcsonttörést állapított meg, a Pajor-szanasatoriumban azonban megröntgenezték és megállapították, hogy nem olyan súlyos a baj, mint eleinte hitték, mert törés nem történt, csupán egy porc vált le, amelyet operatív uton már el is távolítottak.

Figyelmeztetés

Vannak utánzatok, melyek a kávédaráló. Valódi Franck-hoz külsőleg a megtevesztésig hasonlítanak, minőségük azonban meg sem közelíti a Valódi Franck-ot. Ilyen utánzatok ellen úgy védekezhetünk, ha kizárólag

Valódi Franck
a kávédarálóval

HEINRICH FRANCK SÖHNE SAR-BUCURESTI-BRASOV

Aranyláz: Charlie Chaplinnal: szombattól az aradi Apollóban

Aranyláz: Charlie Chaplinnal: szombattól az aradi Apolloban.

Elfogták a párisi kéjgyilkost.

Guillotine-halál vár a félszemű Guyotra, aki meggyilkolta barátját.

(Páris, augusztus 25.) Alacsony, hajlotthátú, félszemű, csunya férfi, aki már az ötven év körül jár. Állandó foglalkozása nincs, de pénze van, s délutánonként a tőzsde árkádjainak azon a helyein található, ahová nem kell belépőjegy s ahol a szabadforgalmat bonyolítják le a tőzsde amatőrjei egymás között. Tőzsdei spekulációt s kis üzletekből él, de pénze mindig van, s a jólkereső ligynök-vivőr típusához tartozik. Kétszer már nős volt, s mindkét felesége rejtélyes körülmények között, autókiforduláson tünt el, s a kétszeres özvegy ezért nem veti meg a nőket, állandó barátja mellett az alkalmi nőismerősök egész sorával látják barátát.

Ime, ez annak a Guyotnak fotográfiája, aki ma szörnyű gyilkosság vádjával terhelt a meauxi vizsgálóbíró előtt áll, s akire okvetlenül halálbüntetés vár, ha kiderül, hogy a múlt vasárnapi rémes és véres kéjgyilkosságot ő követte el.

A gyilkosság.

Guyot már néhány hónap óta intim kapcsolatokat tartott fenn egy Beulaguet nevű telefonoskisasszonnyal, aki özvegy édes anyjával együtt élt, s tisztán keresményével s Guyot támogatásával tudta eltartani az idős, beteges asszonyt. Múlt vasárnap Beulaguet kisasszony szabadságot kért a két hét innapra, s Guyot autóján egy Páris melletti kis fürdőhelyre rándult ki, s a vasárnapot ott töltötték. Este egy Lambeauné nevű asszony kisvendéglőjébe tértek, ahol megvacsoráztak, s körülbelül 11 óráig szórakoztak a vendéglősnél egy gramofon hangjai mellett.

A mulatságon Guyot nem igen vett részt, hanem szótlanul, magábaroskadtan töltötte az estét, míg aki sötét terveken gondolkodik. Szótlanul felült barátjának is, aki meggyőződve Guyot kedveltségén, arra kérte, hogy töltsék az éjszakát a vendégfogadóban s csupán reggel menjenek tovább.

Guyot erről hallani sem akart, este 11-kor elindult kociján a fiatal nővel, de Lambeauné felült, hogy a kocsit lámpái kialudnak, alighogy eltávolozták a szállóból.

Negyedórával utóbb a vendégfogadóhoz közeledő erdőben tűz keletkezett, s mikor a kis fürdőhely tűzoltói kivonultak, a tűz helyén egy félig megszenesedett holttestet találtak, nyakán egy hatalmas sebbel. A holttest Beulaguet kisasszony holtteste volt.

Guyot-t elfogják.

Guyot azonban közben eltűnt kocijával, viszont Lambeauné vendéglősné a holttestben azonnal felismerte az alig negyedórával ezelőtt távozott vendégét, így a rendőrség s rendőrség azonnal Guyot keresésére indult.

Öt napig azonban semmiféle

nyom nem árulta el hollétét, habár Guyot állandóan leveleket írt a párisi rendőrfőnökségnek, amelyekben ártatlanságát hangoztatta, előre védekezik az ellene emelt vádak ellen és polemizál a különböző lapok cikkeivel.

Sokáig azonban nem tudott bujkálni, mert a rendőrséget egy diszkrét feljelentés alapján nyomra vezették s Guyot-t tegnap este a boulevard Montparnasse egyik kis szállójában a detektívek lefogták, épen mikor a friss estilapoknak a szenzációs gyilkosságról szóló cikkeit olvasták.

Elfogása után — amelyet a legnagyobb nyugalommal vett tudomásul — Meauxba szállították a vizsgálóbíró elé, mert a gyilkosság ebben a kerületben történt.

Ma már egész nap vallatta a vizsgálóbíró, de Guyot egyelőre

állhatatosan megmarad amellett, hogy barátját nem ő gyilkolta meg.

A rendőrségi feltevés.

A rendőrfőnökség általában azt hiszik, hogy a párisi telefonos kisasszony — kéjgyilkosság áldozata lett, mert semmi mással egyelőre nem indokolható Guyot bestialis tette. Első két feleségének gyanús eltűnése, degeneráltsága mind ezt a feltevést támogatják s a törvényszéki orvosok azt hiszik, hogy ezenkívül pirománás a szerencsétlen ember, aki a bestiálisan meggyilkolt barátja testét a gyilkosság után még fel is gyujtotta.

Párisnak tehát új szenzációja van megint, s a lapok hasábos cikkekben találgatják, Guyot-e valóban a gyilkos s a guillotine elé áll-e vajon tettért?

Két pofon jutalom az életmentésért

Hetvenhat embert mentett meg az Életnek. — A dunai életmentések rekordere.

(Budapest, augusztus 25.) Izgalmas életmentés folyt le tegnap délután a Ferenc József hid mellett, a Dunán. Egy kék zakós fiatalember, Windisch István a hid közepéig sétált a legnyugodtabb tempóban, majd egyszerre elkapta a vaskorlátot, átvette magát rajta és a következő pillanatokban már ott vergődött a Duna szennyes habjaiban. Hamarosan óriási tömeg gyűlt össze, rendőr is került és alig telik el néhány perc már a mentők piroszászlós autójának szirénája is bug, kihívták őket, hátha szükség lesz rájuk. És Windisch Istvánt tényleg sikerült kimenteni hosszú percek izgalmas jelenetei után. Amikor Windisch a vízbeugrott, a budai partról hatalmas lendüléssel iramodott el egy csónak. Az emberek arca felderült és tapsoltak, él jeneztek. A csónak egy-kettőre az öngyilkos közelébe ér és csónakosa, akiről messziről is látszik, hogy már öreg ember, kiveszi a kis pipát a szájából és a vízbe ugrik. Hamar elérte az öngyilkost, de az beferug, hogy a mentés ne sikerüljön. Valóságos verekedés támadt a mentő és a megmentendő között. Végül is a csónakos győzött, aki egy párszor úgy vágta fejbe a fiatalembert, hogy az teljesen elalélt és akkor megragadta, behuzta magával a csónakjába.

Windisch Istvánt a mentőautóba teszik, a tömeg pedig megéli jenzi Schneider bácsit, aki már harminckét esztendő óta halász-sza a harapós vízi öngyilkosokat és ez volt most a hetvenhatodik esete. A legutóbbi eseténél jubilált. Öreg halászember aki harminckét év óta él egyfolytában a

vizen, a vizen is született. Az egyik dunai hajón, épen amikor a hajó utban volt Bajáról Budapestre. Schneider bácsi tempósan mondja el, hogy miképpen is kezdett ebbe az érdekes és nem mindennapi mesterségbe:

— Az első esetem volt a legkiszababb. Este mentem a csónakkal, amikor kiáltozást hallottam, odafevettem és megragadtam az öngyilkos üstökét, aki erre bele-mart a kezembe. De mégis kivítem, amikor azután kiértünk a partra, kiugrott a csónakból és két hatalmas pofont mért le nekem. Ez volt a köszönet... Két féleképpen szoktam kihuzni őket. Ha mélyen van, akkor csákyával, ha a víz színén, akkor balmarokkal fogom meg és jó messzire el-tartom magamtól, mert megmar. Egynémelyik majd leharapta a kisujjamat. Ha már kihuztam őket, akkor már a többi az urak dolga a parton... Az idén volt elég dolgom, több mint tavaly, mert tavaly sokan aszpirinnal kísérleteztek. Az idén tehát jobb a kereset, mert egy élőért 370, egy halottért pedig 120 ezer korona jár. Ez itt most 370-et jelent. De békében többet adtak. Ötvenkét arany koronát.

Schneider bácsi a hetvenhatodik élet megmentése után rágyújt a pipájára, amelyből büzös kapadohány illata terjeng. Teregeti, si-mogatja a hálóit és leül a csónak padkájára. Lassan beesteledett, a hidon kigyulladtak a lámpák, megelevenedik a forgalom és öreg becsületes szemeivel ismét a vizet kémleli Schneider bácsi. hátha újra akad egy...

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Romul Giurgiu.

Betörő

mint az éjszaka apostola
Elfogtak egy brailai jöghallgatót, aki nappal betöréseket követett el, éjszaka pedig erkölcsöket prédikált.

(Braila, augusztus 25.) Mark Twain „Furcsa tolvajja”-hoz hasonló különös életet élt Stefan Tibori brailai szélhámos fiatalember, volt joghallgató, aki nappal betörő volt, éjjel pedig jámbor téritőként végig látogatta a brailai lokálokot és erkölcsöt, önmegtartóztatást prédikált és egy új Krisztus eljövételét hirdette. A brailai rendőrségnek a véletlen folytán napokkal ezelőtt sikerült leleplezni a „prófeta” nappali üzemeit s így tudódott ki, hogy a brailai éjszaka apostola rövid egymásutánban közel ötven lakást és üzletet fosztott ki, majd az értékesített holmikért kapott pénzből áruhában nagy dárídókat rendezett.

Tibori a rendőrségen igen cirukusan viselkedett és elmondotta, hogy állásnékül lévén, ravasz trükkhöz folyamodott. Nappal raunkásnak öltözve, az utcákon csatangolt s amint alkalom kínálkozott rá, betört egy lakásba vagy üzletbe. Hogy pedig a rendőrség figyelmét elhárítsa magától, esténként Mencsikov-kabátot öltött és kenetlejesen végigpredikálta az éjszakát. Tibori legutóbbára Nussbaum brailai kereskedő raktárát fosztotta ki a déli ebédidő alatt és innen meglepő leleménységgel közel fél millió lej értékű árut hordott el. Ez volt utolsó bűne, mert ugyanakkor tettenérték és átadták a rendőrségnek, amely most állítja össze a furcsa kétféle ember bűnlajstromát.

Külvárosi

három uccára szögelt sarokház, 8 szoba, két konyhas lakással, 12 jászagra új téglai istállóval, 300 □-l telekkel, 220.000 lejért eladó. — Kizárólagos megbízott: Győrffy „Mures”-irodája Arad, Str. Unirel

Az aradmegyei tanítók otthona.

Felvételi feltételek.

Felvétnék mindazon tanulók, akik valamely aradi iskolát látogatnak nemzetiségre való tekintet nélkül. A kérvények benyújtásának utolsó terminusa szeptember 10. Szükséges mellékletek: 1. Az utolsó iskola-bizonyítvány. 2. Születési bizonyítvány. 3. Orvosi bizonyítvány és 4. Ujraoltási bizonyítvány. A bélyegtelen kérvények vissza lesznek utasítva. Szintén csak szeptember 10-ig jelentkezhetnek azon tanulók, akik a múlt évben bennlakók voltak és idén is számot tartanak helyükre. A beiratási díj 300 lej, a fentartási díj: 10.000 lej évente és természetben: 120 kgr. kenyérliszt, 30 kgr. nullásliszt, 100 kgr. burgonya, 10 kgr. bab, 12 kgr. zsir, 100 drb. tojás, 5 kgr. cukor és 6 kgr. hagyma. Tanítók gyermekei fizetnek: 300 lej beiratási díj és 7000 lej évente fentartási díj.

Prospektusokat és bővebb információkat ad az aradi tanítókonviktus igazgatósága. Arad, Bulevardul Carol I. No. 66.

5075

Felügyelő bizottság.

Jön! HARRY PIEL: vasárnaptól: az aradi Urániában. Jön!

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetésre hétfőnap 4 lej — bant, vasárnap 5 lej. — Vastagabb betűvel 8 lej, illetve 10 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszünk fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 lej, vasárnap 50 lej. A kiadóhivatal tartatja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. * * * * * Hirdetések telefon utján is feladhatók, telefon száma: 151. * * * * *

Alkalmazás.

HÁZVEZETŐNŐNEK ajánlkozik magános férifelhöz vidékre intelligens, középkorú nő. Cim Győrffy „Mures” irodájában Arad. 15252

PERFEKT gyors- és gépirónó ló fizetésével azonnali belépésre ügyvédi irodába kerestetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5158

Vétel és eladás.

JÉGSZEKRÉNY, vastakarétküzhely, széles saisleng eladó. Arad, Str. G. Lazar 1-3., emelet. 5153

URISZOKA háló, ebédlő, szalon, garzon háló berendezések, perzsa és gyári szőnyegek, vitrin, intarziás szalon, gyerek-kocsik rollós, iratszekrények, íróasztalok, asztalok, márványosdó, férfi kabátok, plüsch asztal és scheslon terítők, függönyök, storeok, női fehérneműk, ágynemű, damaszt abroszok, antik tükörök, vitrin tárgyak, antik comód, 7 fő-kos szekrény, festmények, dísz tárgyak, festőállványok, üzletberendezés stb. eladók. Salgóiné, Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb, 1000

PERZSASZŐNYEGEK kaphatók „Jldiz” keleti szőnyegipar Arad, Str. Take Ionescu (Sárosi-u.) 5. 5152

ANTIK BUTOROKAT, különböző szoba-berendezéseket, egyes butordarabokat, íróasztalokat, székeket, perzsa- és gyári szőnyegeket, fehérneműket keresek sürgősen bizományba s azok gyors eladásáról gondoskodom, Salgóiné, Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

EZÜSTÖT, planinot, zongorákat, szőnyegeket magas árban veszek. Salon Artistique Arad, Fischer Ellz-paiota. Antik butorok részletre kaphatók. 2601

MACULATURA PAPIR 5 kígroz csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Oktatás.

ZONGORÁZNI gyorsan, precízen tanulhat Bárdosné, hetenként 3 egész óra, olcsó díjazás, házhoz is megyek. Arad, Piața Pievnei (Árpád-tér) 4. 5156

Őrizkedjünk

ártalmas arckenőcsők használatától, mert ezek rettenetes rombolást visznek véghez az arcon. Az ilyen kenőccsel kezelt arc átmenetileg szép, hogy azután annál borzasztóbb látványt nyújtson. A világ legszebb és legelőkelőbb aszonyai a

Földes MARGIT-crémet használják, mert zsírtalan, ártalmatlan, rögtön szépít. 4752
Dr. Földes & Hehs Arad.

Nagyobb

kifutó fiu

jó fizetéssel azonnali felvétetik. — Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

KRISZTA

női divatszalon Arad
uj Neuman-ház II. e.

Észít elegáns francia és angol toaletteket jutányos áron. 5148

Feltűnő olcsó ház eladás

Mezővárosban üzletház, fűszerüzlet, vendéglő, ivó, söntés, táncsterem, 3 szobás lakás, üvegezett folyosó, gyárhelyiség, istálló, jégverem, kamara, kocsiszin, 2 telekkel, 72.000 lej jövedelemmel minden elfogadható ártért sürgősen eladó. Kizárólagos megbízott: Geler Ferenc forgalmi irodája Arad, P. Avram Iancu No. 21. az udvarban. 16764

! Eladó üzletház !

Külvárosban üzletes sarok magánház, fűszerüzlet, vendéglővel, elfoglalható 1 szobás lakással, 360.000 lejért sürgősen eladó. Megbízott: Geler Ferenc forgalmi irodája Arad, P. Avram Iancu No. 21. 16764

Ritka alkalmi ház eladás !

Zsigmondháza gazdálkodásra alkalmas ház, 1 két és 1 egy szobás lakással, 8 lóra istálló, sertés ólak, udvar, baromfi udvar, kert, kedvező fizetési feltételek mellett 360.000 lejért sürgősen eladó, 150.000 lejjel átvehető, a hátralevő összeg havi részletre törleszhető. Kizárólagos megbízott: Geler Ferenc forgalmi irodája Arad, P. Avram Iancu No. 21. az udvarban. 16764

Földesné „Baby” szalonjában

Arad, Str. Buour (Eötvös-u.) 7.

Gyermek, bakfis és női ruhák a legizlésebb kivitelben jutányos árak mellett készülnek.

Fehérnemű himzést jutányosan vállal **Almásy előnyomda** Arad, Str. Marasesti Iskola mellett

Fürdődressz, fürdőkepp, flortir-piyama, flortirtörülköző, kötött kabát és mellény, seiyemsi, harisnya és kezyü legolcsóbban kapható: **Szántónál** Arad, Str. Eminescu 6. (v. Doak Ferenc-ucca) Vadászkürtöl szemben

varrógépek, kerékpárok, motor-kerékpárok legolcsóbb beszerzése **Ioan Sambura** műszerésznél Arad, Strada Mărășești 6.

Elsőrendű anyagból, sa- férfit, női és gyermekcipők legolcsóbban szereshet- ját műhelyben készült tők be **Kaupert Adám** olpüzletében Arad, Str. Eminescu (Doak F.) 20-22.

„CARLTON”

(volt „BRISTOL”)

Dunaparton, ma- Kötő konyha. tén elképzeltető SZALLODA Mérsékelt árak. kényelemmel. BUDAPEST. Kávéház.

IV., Petőfi-tér 6. sz.

Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem
Sürgőnycim: „CARLTONOTEL”

Friss hal kapható

(harcsa és ponty) 5149

ROSENBACH-nál Arad, P. Pievnei 5. (Zöldtemplom épületben.)

Hajek Antal utódánál

Arad, Str. Metianu (Forray-ucca.)

6 személyes virágos étkező készlet ... Lej 1500.—
6 személyes virágos tea, vagy kávé készlet ... Lej 480.—
6 személyes virágos ozsonás készlet ... Lej 170.—

Ugyanott legolcsóbban nász-ajándék tárgyak a legnagyobb választékban kaphatók.

Tűzifát

wagontételekben elsőrendű, száraz minőségben (cseser, búkk, gyertyánhasáb vagy dorong) azonnali szállításra ajánl

Aufricht Miksa

fakerekedés Arad. 16728
Iroda: Str. Buour 8. Fatelep: Cal. Vlot. 1-2.

Teljesen új 75.000 lejjes finom

hálószoba

52.000 lejért eladó. Arad, Calea Saguna No. 133.

Kiadó

most épülő 4 szobás villaszerű urilakás

Str. Baritlu 23. (Rákóczy-u.) 3 évi előre fizetendő házbérel. 5157

Régiségeket,

használt tárgyakat a legolcsóbban vesz és elad:

CSUTINA

Arad, Str. Simlon Bailat (Dessowifly-u.) és Str. Mărășești (Kossuth-ucca) sarok. 5155

FIGYELEM! Érdeklődők!

A világhírű dániai

„Hellesens”

szelblampa és szárazelemek kizárólag az „OHM” vállalatnál kaphatók, ahol ezen elemek csodás teljesítő képességéről mindenki meggyőződést szerezhet. 16758

Elköltözködés miatt

négy szoba butor, antik szekrények, könyvek, aggancsok, képek, csillárok, ELADÓK.

Arad, Str. Dr. Romul Velicu No. 2. (Lipót-u.) Calvin-ucca sarok. 5126

!! Sürgősen keresek !!

megbízom részére magán- és bérházakat, valamint 1, 2 és 3 szobás lakásokat.

GEIER FERENC forgalmi irodája Arad, Piața Avram Iancu No. 21. 16764

5-600 ezer lejjel társ kerestetik

meglévő jó üzlethez közreműködéssel vagy anélkül, kitűnő befektetés. Ajánlatokat „Jó üzlet” jelzőre Rudolf Mosse hirdetőbe kérék

Gazdálkodók figyelmébe ! !

A leu szilárd állapotának tartama alatt eddig még nem tapasztalt mérsékelt áron ajánljuk az alábbi kisebb-nagyobb szerű gazdálkodásra alkalmas

magánházak

megvétel: A volt Mihály-uccában azonnali elfoglalható 2 szoba, konyhás lakásból álló magánház 300 □-öl telekkel 150.000 lej. — A volt Kosár-uccában 2 szoba konyhás elfoglalható lakásból álló magánház, istálló, kctárkával, 500 □-öl telekkel 250.000 lej. — A volt Varjassy Lajos-uccában 4 szoba konyhás lakásból álló magánház, nagy istálló, kocsiszinnel, szép kerttel 500.000 lejért ELADÓ. Megbízott:

Uranul-iroda Arad, főpostával szemben.

50 lej megtakarítás!

Csak 80 lejbe kerül havonta ha előfizeti az

Aradi Közlöny-t

130.— lejt ad ki, ha lapunkat példányonként vásárolja: